

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र
वार्षिक प्रगति पुस्तिका
(आर्थिक वर्ष २०७६/७७)

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र

माछापोकरी, बालाजु, काठमाण्डौ

२०७७

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र
(आर्थिक वर्ष २०७६/७७)

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय

पशु सेवा विभाग

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र

माछापुखरी, बालाजु, काठमाण्डौ

२०७७

प्रकाशकः

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय

पशु सेवा विभाग

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र

माछापौखरी, बालाजु, काठमाण्डौ

नेपाल

फोन नं .:०१ -४३५०८३३,

४३८५६४६,

४३५०६०९,

४३८५८५४

फ्याक्स नं .: ४३५०८३३

ईमेल: dofneq@gmail.com

वेवसाईट: www.cfpecc.gov.np

चैत्र, २०७७

दुई शब्द

कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा एक तिहाइ योगदान र दुई तिहाइ जनताको जिवीकोपार्जनको मुख्य आधार रहेकोले कृषि क्षेत्र मुलुकको अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड हो। कृषिका तीन प्रमुख उपक्षेत्रहरू बाली, पशुंक्षी र मत्स्य मध्ये मत्स्यले एक गतिशील र उदयीमान उपक्षेत्रको रूपमा आफ्नो पहिचान बनाएको छ। सानो संरचना एवं कम जनशक्तिका बावजुतमत्स्य वैज्ञानिक एवं प्राविधिक र मत्स्य कृषक तथा व्यवसायीहरूको अथक प्रयासबाट हाल मत्स्य उपक्षेत्रले कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा १.५९ प्रतिशत र कृषि क्षेत्रको ग्राहस्थ उत्पादनमा ४.२२ प्रतिशत योगदान पुऱ्याउन सफल भएको छ। विगत दश वर्षमा मत्स्य उपक्षेत्रको वृद्धिदर दोहोरो अंकमा रहेकोले कृषिका विभिन्न पेशा मध्ये मत्स्य पालन व्यवसाय एक आकर्षक पेशाकोरूपमा स्थापित भएको छ। विगत १० वर्षको तुलनामा नेपालको मत्स्य विकासले उल्लेखनीय फडुको मारेको भए तापनि प्रति वर्ष प्रति व्यक्ति माछा उपलब्धताको हिसावले विध्व औसत (२२ के.जी.) र अल्प विकसित मुलुकहरू (१२.५ के.जी.) को तुलनामा हामी धेरै कम (३.४३ के.जी.) छौं। मत्स्य क्षेत्रको विकास र विस्तारको लागि गुणस्तरीय प्राविधिक सेवा प्रवाहलाई विस्तार गर्ने, मत्स्य सम्बन्धी नीतिगत तथा संरचनागत सुधारका साथै निजी क्षेत्रसँगको सहकार्य र समन्वयलाईथप फराकिलो बनाउनु आवश्यक छ।

नेपालको पहाडदेखि तराइसम्म चिसो र न्यानो पानीमा फस्टाउन सक्ने माछाहरूको व्यवसायिक रूपमा पालन भै रहेकोले मत्स्य क्षेत्रको थप विस्तार र विकास गर्न सके आगामी दशकमा देशमा प्राणिजन्य खाद्य आहार उत्पादन एवं आपूर्ती गर्ने पहिलो क्षेत्रको रूपमा स्थापित हुने कुरामा प्रयास संभावनाहरू देखिएका छन्। गरिवी न्यूनीकरण र पोषण सुधारमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने देखेर नै नेपाल सरकारले मत्स्य विकासका लागि कार्यक्रम तथा बजेटमा क्रमशः वृद्धि गरिरहेको अवस्था छ।

यस केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्रको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनमा आ.व. २०७६/७७ मा संचालित कार्यक्रम/क्रियाकलापहरूको प्रगति अवस्था र मत्स्य सम्बन्धी विविध तथ्याङ्क एवं जानकारी मूलक विषयहरू समावेश गर्ने जमर्को गरिएको छ। तथ्याङ्क एवं जानकारीहरू विभिन्न प्रदेशका मत्स्य विकास केन्द्र/भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रबाट प्राप्त विवरण, प्रकाशन, मौखिक छलफल, टेलिफोन कुराकानी एवं केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्रको नियमित अनुगमन प्रतिवेदनहरू, विगतका अध्ययन प्रतिवेदन, कृषक/व्यवसायी र सम्बद्ध व्यक्तिहरूबाट संकलन गरिएका हुन्। पुस्तिकामा समावेश भएका कतिपय तथ्याङ्क एवं जानकारीहरू अधुरा, अपुरा र त्रुटी भएका पनि हुन सक्छन्। कतिपय अति आवश्यक जानकारीहरू संकलन समावेश गर्न नसकिएको महशुस गरिएको छ। आगामी दिनमा थप विषयवस्तु संकलन समावेश गरिनुका साथै मत्स्य सम्बन्धी तथ्याङ्क सूचनाहरूलाई पूर्ण, त्रुटीरहित र विश्वसनीय बनाउन प्रयास गरिने छ।

मत्स्य क्षेत्रमा भएका प्रयासहरू, तिनका उपलब्धी एवं सिकेका अनुभवहरूलाई अभिलेखीकरण गरेर सकारात्मक पक्षको अनुकरण गरी प्रभावकारी रूपमा मत्स्य विकास कार्यक्रम संचालनगर्नु आजको आवश्यकता तथा चुनौतीहो। अद्यावधिक र तुलनात्मक आँकडाहरूका साथविश्लेषणात्मक रूपमातयार पारिएको यस पुस्तिकाले आगामी योजनातर्जुमा र कार्यान्वयनकालागि समेत मार्गनिर्देश गर्नेछ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु। यस वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न हुने योजना, अनुगमन तथा समन्वयन शाखाका प्रमुख सहितको टिमलाई धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु।

चैत्र, २०७७

(प्रमोद कुमार रिजाल)
प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृत

विषय सुची

भाग १

- १.१ मत्स्य विकासको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि..... १
१.२ मत्स्य विकास कार्यक्रम..... २

भाग २

- २.१ केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्रर अन्तर्गतका कार्यालयको दरबन्दी विवरण
(अध्याबधिक मिति २०७५।०२।१७)..... ५
२.२ केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र ८
२.३ मत्स्य मानव संसाधन विकास तथा प्रविधि परिक्षण केन्द्र,जनकपुर, धनुषा..... १६
२.४ प्राकृतिक जलासय मत्स्य प्रवर्द्धन एवं संरक्षण केन्द्र,मकवानपुर, हेटौडा १८
२.५ मत्स्य शुद्ध नस्ल संरक्षण तथा प्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र,भैरहवा, रुपन्देही..... २०
२.६ केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र र अन्तर्गतका निकायहरुको
भौतिकपूर्वाधारको विवरण..... २१

भाग ३

- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन..... ३६
३.१ संक्षिप्त वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन..... ३६
३.१.१ मत्स्य पालन सम्बन्धी समष्टिगत विवरण..... ३६
३.१.२ मत्स्य विकास कार्यक्रमको एकमुष्ट प्रगति..... ३८
३.१.३ मत्स्य बीजको उत्पादन विवरण..... ५३
३.१.४ राजश्व तथा वेरुजुको विवरण..... ५४
३.१.५ वेरुजु..... ५५

भाग ४

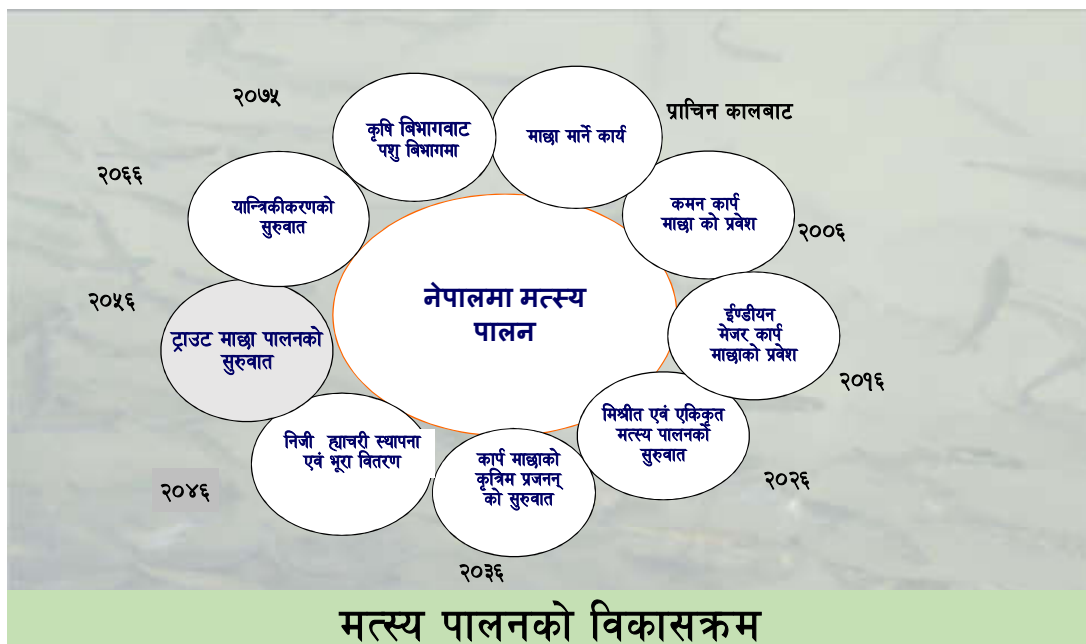
- मत्स्य तथ्याङ्क एवं विविध जानकारी..... ५७
४.१ मत्स्य तथ्याङ्क..... ५७

४.२	माछा आयात निर्यात विवरण	६०
४.३	माछाको उत्पादन जिल्लागत विवरण	६२
४.३.१	प्रदेशगत विवरण	६५
४.४	मत्स्य सम्बन्धी विविध जानकारी	६६
४.४.१	मत्स्य अनुसन्धान तथा प्रसारमा क्रियाशील कार्यालयहरूको विवरण	६६
४.४.२	मत्स्यसँग सम्बन्धित शिक्षण संस्थाहरूको नाम	६७
४.४.३	विश्वविद्यालय/क्याम्पसमा कार्यरत मत्स्य प्राध्यापकहरूको विवरण	६७
४.४.४	साविकको मत्स्य विकास निर्देशनालयमा शुरू देखि हाल केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्रमा कार्यरत प्रमुखहरूको नामावली (रा.प. प्रथम, सह सचिव) मत्स्य....	६८
४.४.५	मूल्य सूचि	६९
४.४.६	दोहोरो मार्ग व्यवस्थापन कार्यक्रम	७०
४.४.७	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना (PMAMP) अन्तर्गत मत्स्य विकास कार्यक्रम संचालित जोन, सुपरजोनको विवरण	७२
४.४.८	मत्स्य तथा जलीय जैविक विविधता सम्बन्धि महोत्वपूर्ण दिवसहरू	७३

भाग १ परिचय

१.१ मत्स्य विकासको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

श्री ५ रणबहादुर शाहको शासन कालमा बालाजुमा २२ धारा बनाइ माथिल्लो भागमा पोखरी निर्माण गरी सहर र कत्ले जस्ता स्थानीय माछाको पालन शुरू गरिएको। ठूला भवन तथा दरवारको सौन्दर्य बढाउन रङ्गिन माछा पालन गर्ने र निजीस्तरमा पोखरी बनाइ खाने माछा पालन शुरूवात भएको अनुमान। वि.सं.२००४ मा भारतको मोतीहारी जिल्लाबाट रहु, नैनी, भाकुर जातका ५००० माछाका भुरा आयात गरी आधुनिक मत्स्य पालन कार्यको सुरुवात गरिएको। मत्स्यपालन व्यवसायलाई व्यवस्थित गर्दै एक गाँउ एक उत्पादन तथा फिस मिसन कार्यक्रम समेत संचालनमा ल्याइ मत्स्य उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि गरी मत्स्य विकासको क्षेत्रमा सहयोग पुग्ने गरी कार्यक्रम संचालन गरिएको। त्यस्तै मत्स्य विकासको क्षेत्रमा सहयोग पुऱ्याउन वि.सं. २०७० वाट कृषि तथा पशु विज्ञान अध्ययन संस्थानमा B.Sc. Fisheries/ M.sc. Fisheries को अध्यापन शुरू गरी मत्स्यक्षेत्रमा Specialized manpower विकास गरिएको।

१.२ मत्स्य विकास कार्यक्रम

दूरदृष्टि

- माछा लगायत जलचरहरूको सन्तुलित विकास एवं निर्यात वृद्धि, गुणस्तरीय माछाको आपूर्ति व्यवस्थालाई सहज बनाई जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने।

परिलक्ष्य

- खाद्य, पोषण तथा जीवनस्तरमा सुधाराका लागि माछा लगायतका जलचरहरूको सन्तुलित विकास गरी प्रतिव्यक्ति माछाको उपलब्धता बढाउने।

लक्ष्य

- जलश्रोत एवम् जलीय जीवको समुचित विकास, व्यवस्थापन एवम् उपयोगद्वारा राष्ट्रलाई माछामा आत्मनिर्भर बनाउने।

उद्देश्यहरू(Objective)

- जलीय जैविक विविधता, वातावरण तथा जलचरहरूको संरक्षण, प्रवर्द्धन, व्यवस्थापन एवम् दिगो विकास गरी सन्तुलित उपयोग गर्ने।
- माछा लगायत जलचरहरूको उत्पादन र उत्पादकत्वलाई बढाई व्यवसायीकरणको माध्यमबाट खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा बढावा दिने।
- माछा तथा जलचर सम्बद्ध ऐन, नियम, सांगठनिक संरचना आदिको उपयुक्त व्यवस्था मिलाई मत्स्य क्षेत्रको दिगो विकासका लागि सहज एवम् प्रभावकारी वातावरण सृजना गर्ने।

नीति/रणनीति

- जलीय जैविक विविधता कायम गर्दै वातावरण तथा जलचरहरूको संरक्षण र विकास गरी तिनको सन्तुलित उपयोग गर्ने,
- गैरकानूनी एवं अन्य विनाशक तरिकाले जलीय जीवलाई हानी पुऱ्याउने कार्यलाई रोक्न प्राकृतिक जैविक पद्धति, जलीय जैविक विविधता तथा वासस्थानको संरक्षण गर्ने,
- परम्परागत मछुवारहरू, समुदायहरू एवम् बाँध तथा जलाशयको निर्माणबाट विस्थापित परिवारहरूको हित र अधिकारहरूको संरक्षणमा जोड दिँदै नदी, जलाशय, ताल-तलैया तथा यस्तै अन्य जलक्षेत्रहरूमा सन्तुलित तरिकाले माछापालन गर्ने कार्यको विकासका लागि सह-व्यवस्थापनको वातावरण प्रवर्द्धन गराउने गरी आवश्यक कानूनहरू बनाउने,

- जलचरहरूको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाई सामान्य जीविकोपार्जनबाट व्यवसायीकरण तर्फ यसलाई विकसित र परिवर्तित गर्ने,
- मत्स्यपालन व्यवस्थापन सम्बन्धी अधिकारलाई स्थापित गर्ने,
- मत्स्य पर्यटनलाई सहयोग पुऱ्याउन मनोरञ्जनजन्य मत्स्यपालनलाई प्रवर्द्धन गर्ने,
- मत्स्यपालनमा भौगोलिक एवं क्षेत्रीय सन्तुलन कायम गर्ने,
- पोखरी, घोल, ताल-तलैया, रिर्जभवायर, सिमक्षेत्र, सिंचित धानखेत, सिंचाइ नहरहरू लगायतका उपलब्ध जलश्रोतहरूलाई प्रभावकारी उपयोग गर्दै मत्स्यपालनको क्षेत्र विस्तार गर्ने,
- उचित प्रविधिको प्रयोग, असल व्यवस्थापन अभ्यास(Good Management Practice)र गुणस्तरीय उत्पादन सामग्रीहरूको प्रभावकारी उपयोग गर्दै सन्तुलित सघन मत्स्य पालनलाई प्रवर्द्धन गर्ने,
- मत्स्यपालनको विविधिकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने,
- विदेशी प्रजातिका माछाहरू भित्र्याउन, प्रयोग एवम् पालन गर्न प्रशासनिक संयन्त्रलाई सवल बनाउनुने,
- आयात निर्यात कर, विजुली तथा विद्युतको उपयोग सम्बन्धमा मत्स्यपालनलाई अन्य कृषि कार्यमा जस्तै सहूलियत प्रदान गर्ने,
- वायोसेक्युरिटी तथा जलचरहरूको स्वास्थ्य व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्डहरूको विकास तथा तिनको सशक्तीकरण गर्ने,
- मत्स्य तथा मत्स्य पदार्थहरूमा खाद्य सुरक्षा सुनिश्चित गर्नको लागि पहिचान, प्रमाणीकरण तथा ठम्याउने (Traceability) व्यवस्था मत्स्य पालन तथा मत्स्यकीको हरेक मुख्य श्रृंखलामा लागु गर्ने,
- प्राकृतिक प्रकोप, जलवायु परिवर्तन आदिबाट उत्पन्न हुने समस्याहरूको सामना गर्न मछुवार तथा मत्स्य कृषकहरूको क्षमतालाई अभिवृद्धि गर्ने,
- मत्स्य विकासमा निजी क्षेत्रको लगानीलाई प्रवर्द्धन गर्ने,
- मत्स्यकी तथा मत्स्यपालन परियोजना तथा कार्यक्रमहरू मार्फत महिला तथा युवाहरूको सशक्तीकरण गरिनेछ।
- मत्स्य बजारीकरण प्रणालीलाई विकसित गर्ने,
- मत्स्य क्षेत्रको दिगो विकास एवं सुशासनका लागि उपयुक्त वातावरण सृजना हुने व्यवस्था मिलाउने,
- मत्स्यकी एवं मत्स्य पालनले राष्ट्रिय खाद्य एवं पोषण सुरक्षा तथा राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउन सक्ने क्षेत्रको रूपमा अगाडि बढाउनका लागि जल तथा जमीनको नैसर्गिक उपयोगको अधिकार सुरक्षित गर्ने,

- मत्स्य क्षेत्रको नियमन, ब्यवस्थापन, विकास, अनुसन्धान, प्रसार एवम् शिक्षामा संलग्न सरकारी निकायहरु सुदृढ बनाउने,
- थप आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराएर मत्स्य तथा जलचरपालन सम्बन्धी क्षेत्रसँग सम्बन्धित संस्थाहरुलाई सवल गराइने,
- मत्स्य क्षेत्रका संस्थाहरुको भौतिक सुविधामा विकास गर्नुका साथै मत्स्य विकासका लागि लगानी अभिवृद्धि गर्ने,
- मत्स्य क्षेत्रको नियमन, ब्यवस्थापन, विकास, अनुसन्धान, प्रसार तथा शिक्षामा संलग्न सार्वजनिकनिकायहरुको मानविय क्षमता सुदृढ गर्ने ।

भाग २

मत्स्य विकास कार्यक्रम र अन्तर्गतका निकायहरुको कार्यक्षेत्र एवं संगठनात्मक स्वरूप

२.१ केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र अन्तर्गतका कार्यालयको दरबन्दी विवरण (अध्याबधिक मिति २०७५।०२।१७)

क्र.सं.	पदको नाम	श्रेणी/तह	सेवा	समुह	केन्द्रीय मत्स्यप्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र वालाजु	मत्स्य मानव संसाधन विकास तथाप्रविधि परिक्षण केन्द्र,जनकपुर, धनुषा	'प्राकृतिक जलासय मत्स्यप्रवर्द्धन एवं संरक्षण केन्द्र, मकवानपुर, हेटौडा	मत्स्य शुद्ध नस्ल संरक्षण तथाप्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र, भैरहवा,रुपन्देही	जम्मा
१	प्रमुखमत्स्य विकास अधिकृत	रा.प.प्र.प्रा.	कृषि	मत्स्य	१	-	-	-	१
२	बरिष्ठ मत्स्य विकास अधिकृत	रा.प्रा.द्वि.प.	कृषि	मत्स्य	३	१	१	१	६
३	मत्स्य विकास अधिकृत	रा.प्रा.तृ.प.	कृषि	मत्स्य	६	३	२	२	१३
४	कृषि अर्थ विज्ञ	रा.प्रा.तृ.प.	कृषि	एग्री.एको.एण्ड मार्केटिंग	१	-	-	-	१
५	कृषि प्रसार अधिकृत	रा.प्रा.तृ.प.	कृषि	कृषि प्रसार	१	१	-	-	२
६	प्राविधिक सहायक	रा.प्रा.प्र.अनं.प.	कृषि	मत्स्य	४	३	५	३	१५
७	लेखापाल	रा.प्र.प्र.अनं.प.	प्रशासन	लेखा	१	-	-	-	१
८	नायब सुब्बा	रा.प्र.प्र.अनं.प.	प्रशासन	सा.प्र.	१	-	-	-	१

क्र.सं.	पदको नाम	श्रेणी/तह	सेवा	समुह	केन्द्रीय मत्स्यप्रर्वद्धन तथा संरक्षण केन्द्र वालाजु	मत्स्य मानव संसाधन विकास तथाप्रविधि परिक्षण केन्द्र,जनकपुर, धनुषा	'प्राकृतिक जलासय मत्स्यप्रर्वद्धन एवं संरक्षण केन्द्र, मकवानपुर, हेटौडा	मत्स्य शुद्ध नस्ल संरक्षण तथाप्रर्वद्धन श्रोत केन्द्र, भैरहवा,रुपन्देही	जम्मा
९	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प्र.प्र.अनं.प.	प्रशासन	सा.प्र./विविध	१	-	-	-	१
१०	सह लेखा पाल	रा.प्र.द्वि.अनं.प.	प्रशासन	लेखा	-	१	१	१	३
११	नायव प्राविधिक सहायक	रा.प्रा.द्वि.अनं.प.	कृषि	मत्स्य	२	१	-	-	३
१२	खरिदार	रा.प्र.द्वि.अनं.प.	प्रशासन	सा.प्र.	१	१	१	१	४
१३	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	इन्जीनियरिङ्ग	मे.ई .	३	२	१	१	७
१४	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सा.प्र.	३	१०	५	५	२३
	जम्मा				२८	२३	१६	१४	८१

मत्स्य विकासको सङ्घीय सङ्गठन संरचना

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

पशु सेवा विभाग

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र, बालाजु

मत्स्य मानव संशाधन विकास
तथा प्रविधि परिक्षण केन्द्र
जनकपुर, धनुषा

प्राकृतिक जलासय मत्स्य प्रवर्द्धन
एवं संरक्षण केन्द्र
हेटौंडा, मकवानपुर

मत्स्य सुद्ध नल्ल संरक्षण तथा
प्रवर्द्धन स्रोत केन्द्र
भैरहवा, रुपन्देही

२.२ केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र

कार्यक्षेत्र:

प्राकृतिक तथा कृत्रिम जलश्रोत क्षेत्रको समुचित व्यवस्थापन गरी माछा लगायत जलचरहरूको उत्पादन र उत्पादकत्वलाई बढाई व्यवसायीकरणको माध्यमबाट खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा योगदान पुऱ्याउन सो सम्बन्धी नीतिगत तथा संरचनागत व्यवस्था, समन्वय, श्रोत साधन र सूचना एवं तथ्याङ्क व्यवस्थापनका लागि कार्यान्वयन गर्ने।

कार्यहरू:

- मत्स्य सम्बन्धी नीति एवं ऐन, नियमहरूको तर्जुमा एवं परिमार्जन गर्न नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्ने, कार्यान्वयन गर्ने गराउने
- मत्स्य सम्बन्धी निर्देशिका, कार्यविधि, नर्मस एवं मापदण्ड तयार एवं परिमार्जन गर्ने,
- मत्स्य विकास कार्यक्रमको दीर्घकालीन, आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम बजेट तयार गर्ने,
- मत्स्य विकास कार्यक्रमहरूको नियमित अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयारपारी तालुक निकायमा पठाउने, समस्या विश्लेषण गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्रभावकारीता ल्याउने,
- उपलब्ध वित्तीय, मानवीय एवं भौतिक श्रोत साधन मिलान, परिचालन एवं व्यवस्थापन गर्ने,
- मत्स्य सम्बन्धी तथ्याङ्क र सूचना संकलन, व्यवस्थापन एवं प्रवाह गर्ने,
- कृषि विभाग अन्तर्गतका मत्स्य सम्बन्धी निकाय र जिल्ला कृषि विकास कार्यालयहरूबाट सञ्चालन हुने मत्स्य विकास कार्यक्रमको कार्यक्रम बजेट तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शन तयार गरी कार्यान्वयनको लागि उपलब्ध गराउने,
- नेपाल कृषि सेवा अन्तर्गत मत्स्य विकास (फिसरिज) समूह अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण अद्यावधिक गर्ने।
- मत्स्य सम्बन्धी जनशक्ति विकासका लागि स्वदेशी एवं वैदेशिक अध्ययन, तालिम, गोष्ठी, भ्रमण आदिको लागि सम्बन्धित निकायमा माग गर्ने र प्राप्त भएका त्यस्ता अवसरहरूमा आवश्यकता अनुसार मनोनयनका लागि सिफारीश गर्ने,
- मत्स्य सम्बद्ध राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबीच समन्वय गर्ने, वैदेशिक सहायताका लागि कार्यक्रम/योजना तयार पार्ने र मत्स्य विकास कार्यक्रमको FocalPointसंस्थाको रूपमा कार्यगत जिम्मेवारी बहन गर्ने,
- मत्स्य विकास र अनुसन्धानबीच समन्वय गरी सफल प्रविधिप्रसारणको लागि Technology Package Update गरी सम्बद्ध निकायहरूमा पठाउने,

- प्रत्यक्ष मातहतमा रहेका निकायहरूको प्रशासनिक नियन्त्रण गर्ने,
- मातहतका निकायका कर्मचारीको विवरण अध्यावधिक राख्ने, कर्मचारीको वृत्ति विकासका लागि सिफारिस गर्ने एवं तालुक कार्यालयको नीति निर्देशनहरू कार्यान्वयन गर्ने गराउने।
- मन्त्रालय एवं विभागबाट भएका निर्देशन एवं परिपत्र बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्न

केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र, बालाजु, काठमाडौंको संगठन संरचना

प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृत
(रा.प.प्र.प्रा. कृषि/फिसरिज) १

योजना, अनुगमन तथा समन्वयन शाखा

-वरिष्ठ मत्स्य विकास अधिकृत १
-मत्स्य विकास अधिकृत १ -कृषि
अर्थ विज्ञ १ -प्राविधिक सहायक
(कृषि/फिसरिज) १

प्राविधिक शाखा

-वरिष्ठ मत्स्य विकास अधिकृत १
-मत्स्य विकास अधिकृत १-कृषि
प्रसार अधिकृत १
-प्राविधिक सहायक (कृषि/फिसरिज) १

मत्स्य प्रयोगशाला-वरिष्ठ मत्स्य विकास अधिकृत १

-मत्स्य विकास अधिकृत ३ -
प्राविधिक सहायक (कृषि/फिसरिज) २
-ल्याब टेक्निसियन(कृषि/फिसरिज) २

प्रशासन शाखा

-लेखापाल १ -
कम्प्युटर अपरेटर १ -
ना.सु.१, -खरिदार १ -ह.स.चा.३,
-का.स. ३

मत्स्य मानव संसाधन विकास तथा प्रविधि

परिक्षण केन्द्र, जनकपुर, धनुषा -वरिष्ठ मत्स्य
विकास अधिकृत १ -
मत्स्य विकास अधिकृत ३ -
कृषि प्रसार अधिकृत १
- प्राविधिक सहायक (कृषि/फिसरिज) ३
-नायब प्राविधिक सहायक (कृषि/फिसरिज) १
-सह लेखापाल (प्रशासन/लेखा) १
-खरिदार १
- स.चा. २
-का.स. १०

प्राकृतिक जलासय मत्स्य प्रवर्द्धन एवं संरक्षण केन्द्र, मकवानपुर, हेटौडा-

वरिष्ठ मत्स्य विकास अधिकृत १
- मत्स्य विकास अधिकृत २ -
प्राविधिक सहायक (कृषि/फिसरिज) ५
-सह लेखापाल (प्रशासन/लेखा) १-
खरिदार १ -ह.स.चा.१ -का.स. ५

मत्स्य सुदृढ नस्ल संरक्षण तथा प्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र, भैरहवा, रुपन्देही -

वरिष्ठ मत्स्य विकास अधिकृत १
- मत्स्य विकास अधिकृत २ - प्राविधिक
सहायक (कृषि/फिसरिज) ३
-सह लेखापाल (प्रशासन/लेखा) १ -
खरिदार १ -ह.स.चा.१ -का.स. ५

कार्य विवरण

केन्द्रिय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र का प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृतको प्रत्यक्ष मातहतमा रहने गरी माथी उल्लेखित दरबन्दी अनुरूपको कार्य बाँडफाँड विवरण तालिका बमोजिमका ३ वटा शाखाहरूको व्यवस्था गरी तल उल्लेख गरिए अनुसार केन्द्र स्तरमा आन्तरिककार्य बाँडफाँड व्यवस्था गरिएको छ।

प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृत

- केन्द्र अन्तर्गतका निकायका कर्मचारीहरूलाई आवश्यक निर्देशन दिने र समन्वय गर्ने।
- केन्द्र अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमको योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने।
- सञ्चालित कार्यक्रमको सुपरिवेक्षण, अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने।
- मन्त्रालय एवं विभागबाट प्राप्त नीति निर्देशन प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने।
- मत्स्य विकासको नीति/रणनीति, ऐन नियम र कार्यक्रम तर्जुमाको लागि मन्त्रालय एवं विभागलाई आवश्यक सहयोग गर्ने।
- मन्त्रालय एवं विभाग र विषयगत निकायसँग समन्वय स्थापित गर्ने।
- मत्स्य विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा देखा परेका समस्याहरू र समयानुकूल परिमार्जन गर्नु पर्ने विषयहरूमा माथिल्लो निकायलाई नीतिगत सुझाव पेश गर्ने।
- भे.अ. तथा प.से.वि.के./फार्म/केन्द्र, प्रयोगशाला आदिलाई मत्स्य प्रसार/विकास कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयनको लागि आवश्यक समन्वयन गर्ने।
- योजना शाखा मार्फत अध्ययन/तालिमको लागि सिफारिस भई आएका कर्मचारीहरूको मनोनयनको लागि पशुसेवाविभाग मार्फत कृषि तथा पशुपंछी विकास मन्त्रालयमा सिफारिस गरी पठाउने।

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्रका शाखा तथा सो अन्तर्गतका प्रमुख कार्यहरू

पृष्ठभूमि

मत्स्य पालन, संरक्षण, प्रवर्द्धन, प्राकृतिक जलस्रोत, मत्स्य स्वास्थ्य, भुरा, दाना तथा आवश्यक मापदण्ड, गुणस्तर तथा नियन्त्रण सम्बन्धि कार्य संघीय सरकारको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत परेकोले सो सम्बन्धी नीति/ऐन/नियम/कार्यविधि तथा प्राविधिक मापदण्ड निर्धारण गर्न आवश्यक रहेको छ। साथै मत्स्य सम्बन्धी योजना तयार, तथ्यांक संकलन, प्राविधिक सेवादेवा, तालिम, समन्वयन, नियमन एवं राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूसँग समन्वयन गरी मत्स्य क्षेत्रको समग्र विकास गर्न केन्द्रिय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्रको आवश्यकता रहेको छ।

- मत्स्य सम्बन्धी नीति एवं ऐन, नियमहरूको तर्जुमा एवं परिमार्जन गर्न नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने, कार्यान्वयन गर्ने गराउने
- मत्स्य सम्बन्धी निर्देशिका, कार्यविधि, नर्मस एवं मापदण्ड तयार एवं परिमार्जन गर्ने,
- मत्स्य विकास कार्यक्रमको दीर्घकालीन, आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम बजेट तयार गर्ने,

- मत्स्य विकास कार्यक्रमहरूको नियमित अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार पारी तालुक निकायमा पठाउने, समस्या विश्लेषण गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्रभावकारीता ल्याउने,
- उपलब्ध वित्तीय, मानवीय एवं भौतिक श्रोत साधन मिलान, परिचालन एवं व्यवस्थापन गर्ने,
- मत्स्य सम्बन्धी तथ्याङ्क र सूचना संकलन, व्यवस्थापन एवं प्रवाह गर्ने,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा सन्चालन हुने मत्स्य प्रबर्द्धन र संरक्षण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय गर्ने।
- नेपाल कृषि सेवा अन्तर्गत मत्स्य विकास समूह अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण (फिसरिज) अद्यावधिक गर्ने।
- मत्स्य सम्बन्धी जनशक्ति विकासका लागि स्वदेशी एवं वैदेशिक अध्ययन, तालिम, गोष्ठी, भ्रमण आदिको लागि सम्बन्धित निकायमा माग गर्ने र प्राप्त भएका त्यस्ता अवसरहरूमा आवश्यकता अनुसार मनोनयनका लागि सिफारीश गर्ने,
- मत्स्य सम्बद्ध राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबीच समन्वय गर्ने, वैदेशिक सहायताका लागि कार्यक्रम योजना तयार पार्ने र मत्स्य विकास कार्यक्रमको/Focal Point संस्थाको रूपमा कार्यगत जिम्मेवारी बहन गर्ने,
- मत्स्य विकास र अनुसन्धानबीच समन्वय गरी सफल प्रविधि प्रसारणको लागि Technology Package Update गरी सम्बद्ध निकायहरूमा पठाउने,
- प्रत्यक्ष मातहतमा रहेका निकायहरूको प्रशासनिक नियन्त्रण गर्ने,
- मातहतका निकायका कर्मचारीको विवरण अद्यावधिक राख्ने, कर्मचारीको वृत्ति विकासका लागि सिफारीस गर्ने एवं तालुक कार्यालयको नीति निर्देशनहरू कार्यान्वयन गर्ने गराउने।
- मन्त्रालय एवं विभागबाट भएका निर्देशन एवं परिपत्र बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

योजना, अनुगमन तथा समन्वयन शाखा

कार्यहरू

१. वार्षिक कार्यक्रम बजेट/तर्जुमा गर्ने ।
२. नीति/ऐननर्म्सहरू/कार्यविधि/नियम//मापदण्ड तयार गर्ने।
३. मत्स्य विकास कार्यक्रमहरूको अनुगमन सम्बन्धी कार्यहरूको वार्षिक कार्य तालिका बनाइ अन्य शाखाहरूसँग समन्वय गरी संचालन गर्ने।
४. मासिक/वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनहरू तयार गरी माथि/अष्टमासिक/चौमासिक/ल्लो निकायमा पठाउने ।
५. वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्ने।

६. भ्रमण प्रतिवेदनहरू सङ्कलन तथा अभिलेख व्यवस्थित गरीसुझाव तयार गर्ने ।
७. मत्स्य सम्बन्धी आवधिक र दीर्घकालीन योजना तयार गर्ने ।
८. कर्मचारीहरूको स्वदेशअध्ययन मनोनयन आदिको तथ/भ्रमण /विदेशको तालिम/्याङ्क अद्यावधिक गरी मनोनयन प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।
९. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा सन्चालन हुने मत्स्य प्रबर्द्धन र संरक्षण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय गर्ने ।
१०. मत्स्य सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तरराष्ट्रिय निकायहरूसंग समन्वय र आवश्यक कार्य गर्ने ।
११. स्वीकृत कार्यक्रम अनुसारका पुँजिगत कार्यहरूको रेखदेखअनुगमन तथा प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धि कार्य , गर्ने ।
१२. यसमा उल्लेखित बाहेकका शाखासंगसम्बन्धित वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
१३. यसका अतिरिक्त कार्यालय प्रमुखको निर्देशन अनुरूप तोकिएका कार्यहरू गर्ने ।

प्राविधिक शाखा

कार्यहरू

१. मत्स्य तथ्याङ्क र सूचना संकलन एवंअद्यावधिक गरी आवश्यकता अनुसार प्रकाशनर प्रवाहगर्ने ।
२. तालिम, मेला र महोत्सवहरूमा समन्वय गरी आवश्यकता अनुसार सन्चालन गर्ने ।
३. मत्स्य सम्बन्धी प्रकाशन एवं विद्युतीय प्रसार सामाग्रीहरूको संकलन र व्यवस्थित गरी पुस्तकालय संचालन गर्ने ।
४. केन्द्रको वेबसाईट अद्यावधिक गर्ने ।
५. मत्स्य सम्बन्धी बुकलेट मत्स्य/फ्लेक्स/पम्पलेट/पोष्टर/श्रृंखला प्रकाशन र वितरण सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
६. मत्स्यपालन प्रविधि विस्तारमत्स्यपालनको संभाव्यता अध्ययन/लागत इष्टिमेट एवं सिफारिस गर्ने ।
७. प्राकृतिक जलाशयहरूमा मत्स्य पालनव्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन सर्भेक्षणका कार्यहरू गर्ने । /
८. जल तथा जलीयजीवमा आधारित समुदायको जीविकोपार्जनमा सहयोग सम्बन्धी कार्य एवं कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
९. मत्स्य मूल्य श्रृंखला एवं मत्स्य बजार सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
१०. सेवाग्राहीहरूको दैनिक अभिलेख राखी सो अद्यावधिक गर्ने ।
११. मत्स्य पालन र जलीय जीव संरक्षण सम्बन्धी प्राविधिहरू संकलन, अद्यावधिक र आवश्यकता अनुसार मापदण्ड तयार एवं प्रवाह सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
१२. आफ्नो शाखाको मासिक/चौमासिक/वार्षिक प्रगति प्रतिवेदहरू तयार गरी योजना शाखामा उपलब्ध गराउने ।
१३. यसमा उल्लेखित बाहेकका शाखासंगसम्बन्धित वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
१४. यसका अतिरिक्त कार्यालय प्रमुखको निर्देशन अनुरूप तोकिएका कार्यहरू गर्ने ।

मत्स्य प्रयोगशालाशाखा

कार्यहरू

१. प्रयोगशालाको दैनिक कार्य (विश्लेषण एवं ,पानी रदाना परिक्षण ,रोग परजीवि,मत्स्य स्वास्थ्य) प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्यसंचालनको व्यवस्थापन गर्ने ।
२. माछामा देखा पर्ने रोग परजीविको NACA को मापदण्ड बमोजिम LEVEL २ सम्मको DIAGNOSIS प्रक्रिया अपनाउने ।
३. कार्प जातका मत्स्य बिज उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्ने ।
४. सौन्दर्य माछाको प्रजनन, उत्पादन व्यवस्थापन र बिक्रिवितरण गर्ने ।
५. खाने माछा उत्पादन तथा बिक्री वितरण र पोखरी व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरू संचालन गर्ने ।
६. पोखरीह्याचरी र अन्य भौतिक संरचनाहरूको सुरक्षासंरक्षण ए,वं सरसफाई गर्ने गराउने ।
७. गुणस्तरिय उत्पादन सामाग्रिहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।
८. प्रयोगशाला शाखाबाट सेवा प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण सेवान्राहीहरूको अभिलेख राख्ने ।
९. परिक्षण पोखरीहरूमा प्रविधि परिमार्जन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने ।
१०. मत्स्य पकेट क्षेत्रहरूमा मत्स्य स्वास्थ्य घुम्ती शिविर सन्चालन गर्ने ।
११. मत्स्य रोग र परजीवि सम्बन्धी सर्भे एवं सर्भेलेन्सको कार्यहरू गर्ने ।
१२. मत्स्य स्वास्थ्य आपतकालिन सेवाको सूचना संकलन एव निरिक्षण गरी कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्ने ।
१३. मत्स्य पालन व्यवसायमा देखा पर्ने मत्स्य स्वास्थ्य एवं पानीको गुणस्तर सम्बन्धी समस्याहरूको पहिचान गरी सुझाव दिने र सो को अभिलेख तयार गर्ने ।
१४. मत्स्य रोग, परिजिवी नियन्त्रणका लागि प्रयोग हुने औषधी रसायन र अन्य व्यवस्थापकीय परिक्षण एवं सिफारीस गरी कार्यन्वयन गर्ने ।
१५. जलचरहरूको आयात निर्यात स्वास्थ्य ,ढुवानी ,व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने ।
१६. मत्स्य दाना उत्पादन गरिरहेका उद्योगहरूबाट उत्पादित दानाको नमुना परिक्षण गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
१७. मत्स्य बीज उत्पादन तथा वितरण व्यवस्था मिलाउन र गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक मापदण्ड र केन्द्रीय वासलात तयार गर्ने ।

१८. सरकारी स्रोत केन्द्रहरूले बिक्रिवितरण गर्ने माछाका भुराहरूको मापदण्ड पुरा गरे नगरेको अनुगमन गर्ने।
१९. स्थानीय जातकामाछाहरूको सङ्कलन, पहिचान र संरक्षण गर्ने
२०. मत्स्य स्वास्थ्यसंग सम्बन्धी विषयमा विश्व पशु स्वास्थ्य संगठन (OIE) को FOCAL POINT को रूपमा कार्य गर्नुका साथै माग बमोजिम OIEमा प्रतिवेदन पठाउने।
२१. आफ्नो शाखालाई प्राप्त स्रोत साधनहरूको न्यायोचित वितरणको ब्यवस्था मिलाउने।
२२. आफ्नो शाखाको मासिकई उपलब्ध गराउने। वार्षिक प्रगति विवरण तयार गरी योजना शाखाला/चौमासिक/
२३. आफ्नो शाखासंग सम्बन्धित वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी योजना शाखालाई उपलब्ध गराउने।
२४. यसमा उल्लेखित बाहेकका शाखासंग सम्बन्धित वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम संचालन गर्नुका साथै आवश्यकता अनुसार अन्य स्वीकृत कार्यक्रम संचालन गर्न सहयोग गर्ने।
२५. यसका अतिरिक्त कार्यालय प्रमुखको निर्देशन अनुरूप तोकिएका कार्यहरू गर्ने।

प्रशासन शाखा

लेखा फाँटका प्रमुख कार्यहरू

- केन्द्रलाई प्राप्त विनियोजित बजेट ऐन, नियम, नेपाल सरकारको नीति निर्देशन, आर्थिक कार्यविधि ऐन, नियमावली तथा भए गरेका परिपत्रहरूको आधारमा प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृतको मातहतमा रही नियमानुसार आर्थिक कारोबार सञ्चालन गर्ने।
- प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृतलाई आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी राय सल्लाह दिने।
- बजेट खर्चको हिसाब किताब दुरुस्त राखी ऐन नियमले तोकेको अवधि भित्र सो को प्रतिवेदन एवं विवरणहरू सम्बन्धित निकायमा पठाउने।
- लेखा परिक्षण गराउने।
- बेरुजु फल्टर्यौट सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने।
- यसका अतिरिक्त नियमानुसार अन्य कार्यहरू र प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृतको निर्देशन अनुरूपका कार्य गर्नु पर्नेछ।

सामान्य प्रशासन फाँटका प्रमुख कार्यहरू

प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू

- केन्द्रमा प्राप्त चिठीपत्र तथा टिप्पणी फाईलहरू प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृत समक्ष पेश गर्ने।
- केन्द्रिय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र र मातहतका कार्यालयहरूमा रिक्त रहेको पदहरूको माग आकृति फारम भरी सम्बन्धित निकायमा समयमा नै पठाउने।

- पत्रहरू दर्ता, चलानी गर्ने ।
- फाईलिङ तथा पत्र लेखे आदि कार्य गर्ने ।
- कार्यरत कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण अद्यावधिक गरी राखे ।
- विदा एवं हाजिरी लगायत अन्य प्रशासनिक रेकर्ड दुरुस्त राखे ।
- कार्यालय सहयोगीहरूलाई आवश्यकता अनुसार परिचालन गर्ने गराउने ।
- यसका अतिरिक्त नियमानुसार अन्य कार्यहरू र प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृतको निर्देशन अनुरूपका कार्य गर्नु पर्नेछ ।

जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू

- केन्द्रको जिन्सी सम्बन्धी रेकर्ड अद्यावधिक राखे र केन्द्रमा सर-सफाई, सुरक्षा लगायत अन्य व्यवस्थापन मिलाउने ।
- नियमित रूपमा जिन्सी निरीक्षणको आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
- नियमानुसार लिलाम सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- केन्द्रको श्रोत साधनहरूको संरक्षण, मर्मत सम्भार गर्ने गराउने ।
- केन्द्रको लागि आवश्यक सामग्रीहरू खरिद गर्ने, गराउने ।
- केन्द्र अन्तर्गतका निकायहरूको जिन्सी सम्बन्धी अनुगमनमा सहयोग गर्ने ।
- यसका अतिरिक्त नियमानुसार अन्य कार्यहरूप्रमुख मत्स्य विकास अधिकृतको निर्देशन अनुरूपका कार्य गर्नु पर्नेछ ।

२.३ मत्स्य मानव संसाधन विकास तथा प्रविधि परिक्षण केन्द्र, जनकपुर, धनुषा

उद्देश्य :

यस केन्द्रका निम्न अनुसारका उद्देश्यहरू रहेका छन ।

- क) उन्नत नक्षका मत्स्य विज उत्पादन गरि प्रभाव जिल्लाहरूमा बिक्रि वितरण मार्फत कृषक एवं व्यवसायी हरूको आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याउन योगदान पुर्याउने ।
- ख) मत्स्य अनुसन्धान बाट सिफारिस भएका मत्स्यपालन सम्बन्धि आधुनिक प्रविधिहरूलाई परिक्षण गरि उपयुक्त प्रविधि को प्याकेज कृषकहरू समक्ष पुर्याउने ।
- ग) मत्स्य प्राविधिक, व्यवसायी तथा निजि ह्याचरी तथा नर्सरी कर्ताहरूको प्राविधिक दक्षता र क्षमतामा अभिवृद्धि गर्न विभिन्न किसिमका तालिम एवं भ्रमण कार्यक्रमहरू नियमित रूपमा संचालन गर्ने ।
- घ) प्रभाव जिल्लाहरूका मत्स्य तथ्यांक हरू नियमित रूपमा अद्यावधिक गर्ने ।

ड) प्राकृतिक जलाशयहरूको जैविक विविधताको संरक्षणको साथै जलीय वातावरण को संरक्षण र सम्बर्धनमा कार्यमा सहयोग तथा योगदान पुर्याउने ।

केन्द्रको जिम्मेवारी:

- विभिन्न साइजका गुणस्तरिय मत्स्य बिज उत्पादन तथा बिक्रि वितरण गर्ने तथा मत्स्य विकास कार्यक्रममा संलग्न प्राविधिक जनशक्ति को साथै कृषकहरूको प्राविधिक क्षमता तथा दक्षता अभिवृद्धि गर्ने ।
- मत्स्य सम्बन्धी तालिमका लागि पाठ्यक्रम तर्जुमा तथा परिमार्जन गर्ने
- अनुसन्धानबाट सिफारिश मत्स्यपालन प्रविधिको विश्लेषण गर्न परीक्षण कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- अनुसन्धानबाट सिफारिश मत्स्यपालन प्रविधिको विश्लेषण/प्रमाणीकरण (Technology Analysis/Validation) एवं प्रसार ।
- अनुसन्धानबाट विकसित प्रविधिहरूको सूचि (Inventory) तयार गर्ने
- तालिमको आवश्यकता पहिचान (Training Need Assessment) गर्ने ।
- निजीस्तरमा संचालनमा रहेका मत्स्य बिज उत्पादन केन्द्रहरूको गुण नियन्त्रण व्यवस्थापन ।
- पंगास तथा टिलापियाको बिज उत्पादन लगायतका प्रविधि परिक्षण ।
- परिक्षणबाट प्राप्त प्रविधिको प्याकेजलाई Scaling up गर्ने ।
- साविक कार्यालयको कार्य संचालन गर्ने ।
- मत्स्य रोग, परजिवी, पानीको गुणस्तर, दाना सम्बन्धी विभिन्न परिक्षण संचालन गर्ने ।
- माग र समस्यामा आधारित विषयहरूको प्रविधि विकास गर्न अनुसन्धान निकायलाई पृष्ठपोषण (Feedback) तयार गर्ने
- मत्स्य प्राविधिक तथा कृषक/व्यवसायीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न प्रकृतिका सीपमूलक तालिम संचालन ।
- नावितम प्रविधि तथा नया प्रजाति (जस्तै पंगास तथा टिलापिया) को बिज उत्पादन लगायतका प्रविधि परिक्षण ।
- परिक्षणबाट प्राप्त प्रविधिको प्याकेजलाई Scaling up गर्ने ।
- साविक कार्यालयको कार्य संचालन गर्ने ।
- संघ, प्रदेश तथा स्थानिय तहमा कार्यरत मत्स्य प्राविधिक/कृषकहरूको लागि सीपमूलक तालिम पाठ्यक्रम तर्जुमा तथा परिमार्जन ।
- तालिमका लागि कृषक ब्यवसायी तथा संघ सस्थाहरूको माग संकलन गरी सोही आधारमा तालिम संचालन गर्ने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा संचालन हुने तालिममा समन्वय एवं सहजीकरण ।
- भाले माउ माछाबाट विर्य संकलन तथा मत्स्य ह्याचेरीलाई वितरण
- सहज एवं आवश्यकता अनुसार गुणस्तरीय मत्स्य बिज उपलब्ध गराउन क्रायोल्याव संचालन गर्ने
- स्थानीय एवं आर्थिक दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण प्रजातिका माछाहरूको Gene Bank संचालन गर्ने
- मत्स्य ह्याचेरी तथा नर्सरीहरूको नियमित अनुगमन तथा तत्यांक अध्यावधिक गर्ने

२.४ प्राकृतिक जलाशय मत्स्य प्रवर्द्धन एवं संरक्षण केन्द्र, मकवानपुर, हेटौडा

उद्देश्य

क) यस केन्द्रको प्रभावित जिल्लाहरू नारायणी अञ्चलको बारा, पर्सा, रौतहट, मकवानपुर र धादिङ्ग जिल्लाहरूमा मत्स्य पालन कार्यक्रम विस्तार एवं आवश्यक मत्स्य विज जस्तै: ह्याचलिङ्ग, फ्राई तथा फिंगगरलिङ्ग उत्पादन गरी सहितवरले वितरण गर्ने ।

ख) प्राकृतिक जलाशयमा भएका जलचर हरुको संरक्षण गर्न कृषकहरूलाई निश्चित प्रविधिसम्बन्धि ब्यवहारिक तथा सैद्धान्तिक ज्ञान प्रदान गर्न विभिन्न स्तरको तालिमको माध्यम बाट प्रविधिहस्तान्तरण गर्ने ।

ग) कृषकको आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सेवा टेवा उपलब्ध गराउने ।

घ) नेपाल सरकारको नीति अनुरूप केन्द्रमा विद्यमान भौतिक सुविधाको समुचित उपयोग गर्न र कर्मचारीहरूको कार्यक्षमता अभिवृद्धि गर्न दोहोरो मार्ग व्यवस्थापन प्रणाली कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

केन्द्रको जिम्मेवारी :

यस केन्द्रको जिम्मेवारीनिम्नबमोजिम रहेको छ :

- प्राकृतिक जलाशयको प्रवर्द्धन एवं संरक्षण
- जैविक विविधता अध्ययन, संरक्षण एवं संवर्द्धन
- स्थानीय माछा लगायतका जलीय जीवहरूको संरक्षण एवं संवर्द्धन
- प्राकृतिक जलाशयहरू (घोल, ताल एवं सिम, रिजर्भ्वार तथा अन्तरप्रदेशीय नदी प्रणाली) हरुको सर्भेक्षण गरी जलीय जैविक विविधता अध्ययन, माछा तथा जलीय जीवहरूको सूची (Inventory) तयार र उक्त जीवहरूको संरक्षण एवं संवर्द्धनका निमित्त कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
- मत्स्य क्षेत्रमा जीविकोपार्जन गर्ने विपन्न तथा पिछडिएका समुदाय/वर्गलाई प्राकृतिक जलाशयमा सहज पहुँच पुर्याई मत्स्यपालन तथा मत्स्य पर्यटन कार्यक्रमद्वारा आर्थिक-सामाजिक स्थितिको सुदृढिकरण गर्ने ।
- देशभरीका प्राकृतिक जलाशयहरूको रेकड तयार गरि अध्यावधिक गर्ने र मत्स्यपालनको लागी उपयुक्त देखीएका जलाशयको उचित व्यवस्थापन, संरक्षण तथा समुचित सदुपयोग गर्न समुह गठन गरी कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
- प्राकृतिक जलाशयमा जलीय जैविक विविधता कायम राख्दै प्राकृतिक उत्पादन वृद्धि गर्ने ।
- यस केन्द्रको प्रभावक्षेत्रका जिल्लाहरूमा मत्स्य पालन कार्यक्रम विस्तार एवं कृषकको आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सेवा टेवा उपलब्ध गराउने ।
- चिसो पानिमा मत्स्यपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन
- रेन्बोट्राउट मत्स्य पालनको सम्भाव्यता अध्ययन तथा पालन सिफारिस सम्बन्धि कार्य गर्ने ।
- रेन्बोट्राउट मत्स्यपालन तथा मत्स्य पर्यटन सम्भाव्य स्थल छनौट तथा मत्स्य प्रवर्द्धन कार्य गर्ने ।
- चिसोपानिमा मत्स्यपालन सभावना हुने अन्य मत्स्य प्रजातिको परिक्षण तथा सिफारिश
- कृषको माग एवं आवश्यकता बमोजिम मत्स्य वीज उत्पादन गरी सहज तवरले वितरण गर्ने ।

- प्राकृतिक जलाशय सँग सम्बन्धि कार्य गर्ने अन्य विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्था पहिचान गरी आवश्यक समन्वयन गर्ने।
- वार्षिक कार्यक्रम बमोजिम प्राकृतिक जलाशयहरूको अध्ययन/सर्वेक्षण र संरक्षणको लागि आवश्यक कार्य तालिका तयार गरी उक्त कार्यक्रम संचालन गर्ने।
- प्राकृतिक जलाशयहरूमा मत्स्य पालन संभाव्यता अध्ययन/सर्वेक्षण र संरक्षण सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- प्राकृतिक जलाशयबाट प्राप्त हुने माछा तथा जलीय जीवजन्य उत्पादनमा आश्रित समुदायको सामाजिक/आर्थिक पक्षको अध्ययन र उपयुक्त कार्यक्रम निर्धारण गर्ने।
- विपन्न तथा पिछडिएका समुदाय/वर्गलाई प्राकृतिक जलाशयमा सहज पहुँच पुर्याई मत्स्यपालन तथा मत्स्य पर्यटन कार्यक्रमद्वारा आर्थिक-सामाजिक स्थितिको सुदृढिकरण गर्ने।
- देशभरिका प्राकृतिक जलाशयहरूको रेकर्ड तयार गरि अध्यावधिक गर्ने र मत्स्यपालनको लागि उपयुक्त देखीएका जलाशयको उचित व्यवस्थापन, संरक्षण तथा समुचित सदुपयोग गर्न समुह गठन गरी कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने।
- प्राकृतिक जलाशयमा जलीय जैविक विविधता कायम राख्दै प्राकृतिक उत्पादन वृद्धि गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गर्ने।
- प्राकृतिक जलाशय र त्यसमा रहेका माछा तथा जलीय जीवहरूको सूची (Inventory) तयार एवं अद्यावधिक गर्ने।
- स्थानीय माछा लगायतका जलीय जीवहरूको संरक्षण एवं संवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने।
- प्राकृतिक जलाशयहरूको लिम्नोलोजिकल, बायोलोजिकल तथा सामाजिक आर्थिक सर्वेक्षण गर्ने।
- विपन्न तथा पिछडिएका समुदाय/वर्गको आर्थिक-सामाजिक स्थितिको सुदृढिकरण
- गुणस्तरीय मत्स्य विज उत्पादन तथा बिक्री वितरण
- मत्स्य पालन कार्यक्रम विस्तार तथा प्रविधिक सेवा टेवा
- प्राकृतिक जलाशय र त्यसमा रहेका माछा तथा जलीय जीवहरूको सूची (Inventory) तयार एवं अद्यावधिक
- प्राकृतिक जलाशयका लागि उपयुक्त स्थानीय जातका माछाहरूको प्रजनन गर्ने।
- प्राकृतिक जलाशय सम्बन्धि ऐनहरूको तरजुमा र कार्यान्वयनमा समन्वयन गर्ने।
- स्थानीय जातका माछा हरूको In-situ र Ex-situ संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने।
- मत्स्य संग्रालय निर्माण गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने।
- प्राकृतिक जलाशयसँग सम्बन्धी कार्य गर्ने अन्य विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्था पहिचान गरी आवश्यक समन्वयन गर्ने।
- प्राकृतिक जलाशयहरू (नदी, खोला, रिजर्भ्वार, ताल, घोल एवं सीमसार) मा मत्स्य पालन संभाव्यता अध्ययन/सर्वेक्षण सम्बन्धी कानून मापदण्ड र नियमन कार्य
- प्राकृतिक जलाशयमा जलीय जैविक विविधता संरक्षण र उपयोग सम्बन्धी कानून मापदण्ड र नियमन मस्यौदा तयारी कार्य
- प्राकृतिक जलाशयबाट प्राप्त हुने माछा तथा जलीय जीवजन्य उत्पादनमा आश्रित समुदाय (Wetland Based Community) सम्बन्धी कानून, मापदण्ड र नियमन कार्य

२.५ मत्स्य शुद्ध नक्ष संरक्षण तथा प्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र, भैरहवा, रुपन्देही

उदेश्यहरु:

१. मत्स्यविजउत्पादनतथा वितरण (ह्याचलिंग , फ्राई, फिगरलिंग)
२. प्रविधि परिमार्जन गर्दै उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिमा क्रियाशील रहने।
३. जनचेतना अभिवृद्धितथा तालिम प्रदान गर्ने।
४. प्राविधिक सेवा टेवा-दिने(उत्पादनकर्ता, ह्याचरीकर्ता , नर्सरीकर्ता)
५. उन्नत नक्षको फ्युचर ब्रुड ट्यागिड गरी सरकारी/निजी तिरका ह्याचरीन/नर्सरी कर्ताहरुलाई उपलब्धगराउने।

केन्द्रको जिम्मेवारी

- शुद्ध नक्षका मत्स्य विज उत्पादन/व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य ।
- मत्स्य विज उत्पादक/वितरक हरुको राष्ट्रिय तथ्यांक तयारी सम्बन्धि कार्य ।
- प्रादेशिक तथा स्थानीय निकायहरुको मत्स्य उत्पादन/उत्पादकत्व अभिवृद्धिका लागि प्राविधिक सेवा टेवा सम्बन्धि कार्य ।
- पालनका लागि सिफारिस गरिएका माछाका प्रजातिहरुको शुद्ध नक्ष व्यवस्थापन शुद्ध नक्षका मत्स्य विज (Future Brood- भावी माउ) उत्पादन गरी सरकारी मत्स्य फार्म केन्द्र र मापदण्ड पुरा गरेका निजी मत्स्य ह्याचरीकर्ताहरुलाई वितरण
- मत्स्य विज गुण नियन्त्रण व्यवस्थापन
- मत्स्य रोग, मत्स्य दाना र पानीको गुणस्तर व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रयोगशाला सेवा संचालन
- शुद्ध नक्षका मत्स्यका जात/प्रजातिहरु संकलन/एकिकृत गरी बार्षिक रुपमा अभिलेख अध्यावधिक गर्ने।
- भुरा उत्पादनमा प्रयोग गरिदै आएका माउमाछाहरुलाई क्रमिक रुपमा शुद्ध नक्षका माउमाछाद्वारा प्रतिस्थापन गर्दै जाने।
- मत्स्य विज स्वास्थ्य प्रयोगशाला संचालन व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य
- केन्द्रले उत्पादन गर्ने शुद्ध नक्षका माछाहरु (फिङ्गरलिड) ट्यागिङ्ग गरी मापदण्ड पुरा गरेका निजी ह्याचरीकर्ताहरु तथा सरकारी निकायहरुलाई माउमाछाको रुपमा प्रयोग गर्ने गरी विक्री वितरण गर्ने।
- उन्नत नक्षको भुरा उत्पादन गर्ने ह्याचरी तथा निजी नर्सरीहरुको राष्ट्रिय अभिलेख रुपमा तयार गर्ने।
- उन्नत नक्षको भुरा उत्पादन गर्ने ह्याचरी तथा निजी नर्सरीहरुको अनुगमन र समन्वय गर्ने।
- उन्नत नक्षका माछाहरुको परीक्षण (बृद्धि दर, रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता, प्रजनन क्षमता आदि) सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- केन्द्रले गर्दै आएको भुरा उत्पादन तथा विक्री वितरण सम्बन्धी कार्यलाई निरन्तरता दिने।
- प्रादेशिक तथा स्थानीय पालिकाहरुको संभाव्यता तथा आवश्यकताको आधारमा मत्स्य विजको प्रक्षेपण गरी राष्ट्रिय बासलात (National Balance Sheet) तयार गर्न सहयोग गर्ने।

२.६ केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र र अन्तर्गतका निकायहरुको भौतिकपूर्वाधारको विवरण

क्र.सं.	मौजुदा भौतिकपूर्वाधार	केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथासंरक्षण केन्द्र, बालाजु, काठमाण्डौ	म.मा. सं. वि.तथा प्र.प.के., जनकपुर, धनुषा	प्रा.ज.म.प्र.एवं सं.के. हेटौडा, मकवानपुर	म.शु.न.सं.तथा प्र.श्र.के.भैरहवा, रुपन्देही	कैफियत
१	स्थापना वर्ष	२००३	२०१८	२०२४	२०१८	
२	जग्गार त्यसको उपयोग					
२.१	कुल क्षेत्रफल(हे.)	२.९५०	३१.०००	४७.०९०	२३.०००	
२.२	उपयोगमा नआएको क्षेत्रफल(हे.)	०.३००	२.७००	१९.२९०	५.१६०	
२.३	उपयोगमा आएको क्षेत्रफल(हे.)	२.५००	२८.३००	२७.८००	१७.८४०	
२.४	अन्यभौतिक संरचना, पोखरीको डिल, बाटो, कुलो आदिले ओगटेकाक्षेत्रफल(हे.)	१.५२८	१५.७००	१०.०००	३.८१०	
२.५	जलाशय क्षेत्रफल (हे.)	०.९७२	१२.६००	१७.८००	१४.०३०	
२.६	जग्गाको स्वामित्व	के.म. प्र. तथासं. के., बालाजु, काठमाण्डौ	म.मा. सं. वि.तथा प्र.प.के., जनकपुर, धनुषा	प्रा.ज.म.प्र.एवं सं.के. हेटौडा, मकवानपुर	म.शु.न.सं.तथा प्र.श्र.के.भैरहवा, रुपन्देही	
२.७	जग्गाधनी प्रमाण-पुर्जा भएको/नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको	
३	भवनतथा आवास (संख्या)				१	
३.१	कार्यालय भवन	१	१	१	१	
३.२	तालिम भवन	-	१		१	
३.३	काको आवास.प्र.	१	१	१	२	

क्र.सं.	मौजूदा भौतिकपूर्वाधार	केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथासंरक्षण केन्द्र, बालाजु, काठमाण्डौ	म.मा. सं. वि.तथा प्र.प.के., जनकपुर, धनुषा	प्रा.ज.म.प्र.एवं सं.के. हेटौडा, मकवानपुर	म.शु.न.सं.तथा प्र.श्र.के.भैरहवा, रुपन्देही	कैफियत
३.४	अधिकृत आवास	१	८	१	६	
३.५	सहायक कर्मचारी आवास	१	६	४ (जिर्णभई लिलामगनुपने)	-	
३.६	लाईब्रेरी	-	१		१	
३.७	प्रयोगशाला	कार्यालयभवनमा ३कोठा	१	कार्यालयभवनमा १कोठा	तालिमभवनमा १कोठा	
३.८	ग्यारेजमोटर घर/	-	१	१	१	
३.९	दाना भण्डारण घर	१	२	१ (जीर्ण भद्द मर्मत गर्नुपर्ने)	१	
३.१०	नेट सेड	१	१	१ (जीर्ण भद्द मर्मत गर्नुपर्ने)	१	
३.११	अन्य.....	५			-	
४	ह्याचरी कम्प्लेक्स					
४.१	ह्याचरी घर (संख्या)	१	१	१	१	
४.२	स्पोनिङ्ग ट्यांक संख्या (.साईजडायमिटर मि)	-	३	२(२.८)	१(४.८),१(२.८)	
४.३	ईन्कुवेशन ट्यांक संख्या (साईज डायमिटर मि.)	१(२)	१०(१), २(२)	९(१.५)	२(२.७), ५(१.३५)	
४.४	इन्डोर ह्याचलिङ्ग नर्सिङ्ग ट्यांक साइज (घनमिटर)					

क्र.सं.	मौजूदा भौतिकपूर्वाधार	केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथासंरक्षण केन्द्र, बालाजु, काठमाण्डौ	म.मा. सं. वि.तथा प्र.प.के., जनकपुर, धनुषा	प्रा.ज.म.प्र.एवं सं.के. हेटौडा, मकवानपुर	म.शु.न.सं.तथा प्र.श्र.के.भैरहवा, रुपन्देही	कैफियत
४.५	डिस्ट्रिबुशन(वर्गमिटर) कन्डिसनिङ्ग ट्याङ्क संख्या/	२(६)	४(६)	४(१०)	२(४.८), २(१०.१२), २(७.६)	
४.६	ओभरहेड टैंक संख्या (क्षमता लिटरमा)	२(४४०००)	१(५००००)	४(६४०००)	१(४००००)	
४.७	आउटडोर ह्याचलिङ्ग नर्सिङ्ग टैंक संख्या साइज) (घनमिटर					
४.८	टिलापिया ह्याचरी संख्या		१			
५	बोरिङ्ग (संख्या)		८			
	डिप बोरिङ्ग संख्या		३ (८ इन्च)			
५.१	स्यालो बोरिङ्ग	-	५ वटा (४ इन्च) २(२ इन्च)		९(१ काम नलाग्ने)	
५.२	डिप वयल बोरिङ्ग	२			३(३ काम नलाग्ने)	
६	फिडिङ्ग क्यानल (.रनिङ्ग मि)	१०५	३१०		१२२६(५९६ मर्मत गर्नुपर्ने)	
७	फार्म फेन्सिङ्ग (.रनिङ्ग मि)	८००	१२००		३८०३	
७.१	फार्म फेन्सिङ्ग भैसकेको					
७.२	फार्म फेन्सिङ्ग गर्न बांकी (.मि)	८०			८००	
८	जेनेरेटर (संख्या)	१	२	२(१ संचालनमा रहेको)	१	

क्र.सं.	मौजुदा भौतिकपूर्वाधार	केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथासंरक्षण केन्द्र, बालाजु, काठमाण्डौ	म.मा. सं. वि.तथा प्र.प.के., जनकपुर, धनुषा	प्रा.ज.म.प्र.एवं सं.के. हेटौडा, मकवानपुर	म.शु.न.सं.तथा प्र.श्र.के.भैरहवा, रुपन्देही	कैफियत
९	इलेक्ट्रीक मोटर(संख्या)	३	६	२संचालनमा रहेको	१७ (७ लिलाम गर्नुपर्ने)	
१०	पम्प सेट (संख्या)	२	४	७ (२ संचालनमा रहेको)	२	
११	सवारी तथा ढुवानी साधन (संख्या)					
११.१	पिकअपजिप/,अन्यगाडी	जीप २, कार १ जम्मा ३	पिकअप १	जिप१ पिक अप १ लिलाम गर्नुपर्ने	जिप १ लिलाम पिक अप (मर्मत गर्नुपर्ने१) जम्मा ३	
११.२	मोटर साईकिल	१४ (स्कुटर ४)	३	१	५(१मर्मत गर्नुपर्ने स्कुटर/१)	
११.३	ट्रयाक्टर	-		१		
११.४	ट्रक	-				
११.५	रिक्सा	-		१	१	
११.६	साईकिल		७	४(२संचालनमा रहेको)	६	
११.७	पावर ट्रिलर	-			१(मर्मतगर्नुपर्ने)	
१२	ल्याबटब कम्प्यूटर(संख्या)	१५	४	४(२संचालनमा रहेको)	३	
१३	डेक्स्टब कम्प्यूटर(संख्या)	३१	३	५	७(२लिलामगर्नुपर्ने)	
१४	प्रिन्टर (संख्या)	२० (रंगिन १)	३	४	४ (१ वटा मा फोटोकपी सहित)	

क्र.सं.	मौजूदा भौतिकपूर्वाधार	केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथासंरक्षण केन्द्र, बालाजु, काठमाण्डौ	म.मा. सं. वि.तथा प्र.प.के., जनकपुर, धनुषा	प्रा.ज.म.प्र.एवं सं.के. हेटौडा, मकवानपुर	म.शु.न.सं.तथा प्र.श्र.के.भैरहवा, रुपन्देही	कैफियत
१५	फोटोकपी मेशिन (संख्या)	३	२	१		
१६	फयाक्स मेशिन (संख्या)	२	२	१	१(लिलामगर्नुपर्ने)	
१७	स्क्यानर (संख्या)	४	२	१		
१८	प्रोजेक्टर मल्टिमिडिया (संख्या)	३	२	१	१	
१९	एरियटर (संख्या)	८	३	९ (७संचालनमारहेको)	९	
२०	पेलेट मेशिन (संख्या)	१	१	२ (१ लिलामगर्नुपर्ने)	१	
२१	मोटर बोट (संख्या)	-	-			
२२	केज संख्या (ब.मी.कुल)	-	-			
२३	एल.पि. ग्याँस सिलिन्डर (संख्या)	३	३		१	
२४	ग्राईन्डर मेशिन (संख्या)	-			१	
२५	एयर कुलर (संख्या)	-	१	१	३ (१ लिलाम गर्नुपर्ने)	
२६	एयर कण्डिसनर (ख्यासं)	२	३	४	३ (१ लिलाम गर्नुपर्ने)	
२७	फ्रिज (संख्या)	३	२	३	१	
२८	डिफ्रिज (संख्या)	१	१	२ (१ संचालनमा रहेको)	१	
२९	रेफ्रिजेरेटर (संख्या)	१			१	
३०	अटोमेटिक फिडर				५	

क्र.सं.	मौजूदा भौतिकपूर्वाधार	केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथासंरक्षण केन्द्र, बालाजु, काठमाण्डौ	म.मा. सं. वि.तथा प्र.प.के., जनकपुर, धनुषा	प्रा.ज.म.प्र.एवं सं.के. हेटौडा, मकवानपुर	म.शु.न.सं.तथा प्र.श्र.के.भैरहवा, रुपन्देही	कैफियत
३१	पानी जांच तथा ल्याव ईक्यूप्मेण्ट (संख्या)		-			
३१.१	ह्याकिट सेट/ पानी जांच उपकरण	२	१	१	१	
३१.२	डिजिटल डि.ओ.मिटर	३	१	२	२	
३१.३	डिजिटल पि.एच. मिटर	४	१	५	४	
३१.४	डिजिटल मल्टिपारा मिटर वाटर क्वालिटी टेष्ट मेशिन	१			१	
३१.५	माईक्रोस्कोप	६	१७ (१५ वटा बिग्रेको)	६ (संचालनमा रहेको)	१	
३१.६	अक्सिजन सिलिण्डर	२	१	१	२	
३१.७	एमोनिया किट	१			१	
३१.८	डिजिटल एमोनिया मिटर	२			-	
३२	क्यामरा	डिजिटल४ अण्डर वाटर १			३ (२लिलाम गर्नुपर्ने)	
३३	ग्रास कटर (संख्या)	२		१	१	
३४	वाटर एन लाइजर (संख्या)			१	२	
३५	पिट ट्याग स्क्यानर	१		१	३	
३६	जिपिएस मेशिन (संख्या)	१			१	
३७	वाटर डिस्पेन्सर(संख्या)				२	
३८	Water test tablet photometer				१	

क्र.सं.	मौजूदा भौतिकपूर्वाधार	केन्द्रीयमत्स्य प्रवर्द्धन तथासंरक्षण केन्द्र, बालाजु, काठमाण्डौ	म.मा. सं. वि.तथा प्र.प.के., जनकपुर, धनुषा	प्रा.ज.म.प्र.एवं सं.के. हेटौडा, मकवानपुर	म.शु.न.सं.तथा प्र.श्र.के.भैरहवा, रुपन्देही	कैफियत
३९	अन्य					
३९.१	इन्भरटर	३		१		
३९.२	माइक्रोफोन					
३९.३	डिस्प्ले माइक्रोस्कोप विथ क्यामरा	१				
३९.४	एमोनिया मिटर	१		१		
३९.५	टर्बिडिटी मिटर	१		०		
३९.६	टेलिभिजन	१	२ (एउटाबिप्रेको)	२		
३९.७	फोटोमिटर	१		०		
३९.८	टिडिएस मिटर	१		१		
३९.९	अल्टिमिटर			०		
३९.१०	जिपिएस मिटर	१		१		
३९.११	वाटर एण्ड स्वाइल एनालाइसिस किट			१		
३९.१२	प्रोजेक्टर स्किन	१		०		
३९.१३	क्यामरा	२ (डिजिटल, अण्डरवाटर)		१		
३९.१४	काठको साधारण डुंगा					

२.७ नेपालको जलश्रोत, जलीय जैविक विविधता र जलीय जीवपालन (Aquaculture)को अवस्था र संभावना

२.७.१ जल श्रोत

S.N.	Water Resources	Estimated area (ha)	Coverage (%)	Number	Remarks
1	Rivers and streams	395000	47.77	6000	45000 km length
2	Lakes	5000	0.60	5358	
3	Reservoirs	1500	0.18		Future Potential 78000 ha
4	Ponds	13476	1.62	48369	
5	Marginal swamps	12500	1.51		
6	Low land Irrigated Paddy Field	398000	48.14		Total Paddy area 1551000 ha
7	Irrigation Canal	3160	0.38		Irrigation Canal length 7900 KM (Assuming 4 m av. Width of canal)
8	Highway side ditches	262	0.03		Approximate Road length in Terai area 3500 KM (Assuming 15% of highway having the side ditches with av. Width 2 m)
		828171			

२.७.२ जलीय जैविक विविधता

S.N.	Aquatic Diversities	No. of Species	Remarks
1	Fin fish	252	Indigenous: 236, Exotic: 16
2	Crabs	9	
3	Prawns	3	
4	Mollusks	50	Edible: 25
5	Frogs	53	

S.N.	Aquatic Diversities	No. of Species	Remarks
6	Reptiles	47	
7	Water birds	193	
8	Aquatic plants	84	

२.७.३ मत्स्य पालनका लागि प्राविधिक रूपमा सिफारिश भई व्यवसायिक मत्स्यपालनको शुरुवाती अवस्थादेखि पालनमा रहेका प्रजातिहरू

S.N.	Scientific Name	Common Name	Local Name	Introduced in	Brought from	Domain	Remarks
1	Labeo rohita	Rohu	Rohu	1947	India (Bihar, Motihari)	Warm Water	स्थानीय प्रजातिको माछा भएता पनि व्यवसायिक पालनको लागि शुरूमा भारतबाट ल्याइएको
2	Cirrhinus mrigala	Naini/Mrigal	Naini	1947	„	Warm Water	„
3	Catla catla	Bhakur/Catla	Bhakura	1947	„	Warm Water	„
4	Cyprinus carpio var. communis, C. carpio var. specularis	Common Carp		1956 & 1960	India & Israel	Warm Water	
5	Hypophthalmichthys molitrix	Silver Carp		1967 & 1968	India & Japan	Warm Water	
6	Aristichthys nobilis	Bighead Carp		1969 & 1972	USA & Hungary	Warm Water	
7	Ctenopharyngodon idella	Grass Carp		1967 & 1968	India & Japan	Warm Water	
8	Oncorhynchus mykiss	Rainbow Trout		1969, 1970 & 1988	England, India & Japan	Cold Water	१९८८ मा ल्याइएको ट्राउट मात्र सफल भएको
9	Pangasianodon hypophthalmus	Pangasius	Pangas	2012 & 2016	India (unauthorized) & Thailand	Warm Water	
10	Oreochromis niloticus (mono-sex)	Nile Tilapia (GIFT)	Tilapia	1985	Thailand	Warm Water	

२.७.४ मत्स्य पालनका लागि प्राविधिक रूपमा सिफारिश भई सीमित मात्रामापालनमा रहेका प्रजातिहरू (Emerging Species-Need to be promoted massively)

S.N.	Scientific Name	Common Name	Local Name	Introduced in	Brought from	Domain	Remarks
1.	Puntius gonionotus	silver barb	silver barb	1991	Bangladesh	Warm Water	

२.७.५ अनुमतिलिएर मात्र अति नियन्त्रित अवस्थामा पालनका लागि सिफारिश गर्न सकिने तर अनियन्त्रित किसिमले पालनमा रहेको प्रजाति

S.N.	Scientific Name	Common Name	Local Name	Introduced in	Brought from	Domain	Remarks
1	Clarias gariepinus	African Catfish	Mangur	1990s	India (unauthorized)	Warm Water	
2	Pampus chinensis	Butter fish	Rupchanda	अज्ञात	अज्ञात	Warm Water	

२.७.६ कृत्रिम प्रजनन सफल भएका र संभाव्यताको आधारमा व्यवसायिक पालनका लागि प्रवर्द्धन गर्न उपयुक्त स्थानीय माछाका प्रजातिहरू

S.N.	Scientific Name	Common Name	Local Name	Domain	Remarks
1	<i>Schizothorax plagiostomus</i>	Blunt-nosed snow trout	Bucche Asala	Cold Water	
2	<i>Schizothoraichthys progastus</i>	Point-nosed snow trout	Chuchhe Asala	Cold Water	
3	<i>Tor putitora</i>	Golden Mahseer	Pahelo Sahar	Cold/Warm Water	
4	<i>Tor tor</i>	Deep-bodied Mahseer	Falame Sahar	Cold Water	
5	<i>Neolissocheilus hexagonolepis</i>	Copper Mahseer	Katle	Cold Water	
6	<i>Labeo dero</i>	River carp	Gardi	Cold/Warm Water	
7	<i>Labeo pangusia</i>	River carp	Hade	Cold/Warm Water	
8	<i>Labeo angra</i>	River carp	Thend	Cold/Warm Water	
9	<i>Changunius changunio</i>	Chaguni	Rewa	Cold/Warm Water	
10	<i>Labeo calbusa</i>	Calbusa	Calbusa	Cold/Warm Water	
11	<i>Heteropneustes fossilis</i>	Singhi	Singhi	Warm Water	

२.७.७ कृत्रिम प्रजनन सफल भएका र सजावटी माछाको रूपमा प्रयोगमा रहेका प्रजातिहरू

S.N.	Scientific Name	Common Name	Local Name	Domain	Remarks
	Exotic				
1	<i>Carasius carasius</i>	Gold Fish			
2	<i>Cyprinus carpio</i>	Koi Carp			
3	<i>Poecilia reticulata</i>	Guppy			
4	<i>Xiphophorus hellerii</i>	Sword Tail			
5	<i>Xiphophorus maculatus</i>	Platty			
	Native				
1	<i>Colisa lalia</i>	Kolisa			

२.७.८ हालसम्म अध्ययन अनुसन्धान र अति सीमित मात्रामा मात्र पालनमा रहेको र व्यवसायिक पालनमा विस्तार गर्न आवश्यक झिगे माछा (Crustacean)को प्रजाति

S.N.	Scientific Name	Common Name	Local Name	Domain	Remarks
1	<i>Machrobrachium rosenbergii</i>	Giant Fresh water Prawn	Jhinge Machha		

२.७.९ आगामी दिनमा व्यवसायिक पालनमा ल्याउन (Domestication) सकिने उपयुक्तस्थानीय माछाका प्रजातिहरू

S.N.	Scientific Name	Common Name	Local Name	Domain	Remarks
1	<i>Garra amadela</i>		Lahare		
2	<i>Garra gotyla</i>		Buduna		
3	<i>Botia lohachata</i>		Baghi		
4	<i>Pseudeutroties muries</i>		Jalkapoor		
5	<i>Bagarius yaralii</i>		Gonch		
6	<i>Anguila bengalensis</i>		Raj bam		
7	<i>Monopterusuchia</i>		Andha bam		
8	<i>Wallgo attu</i>		Buhari		
9	<i>Barilius bendelisis</i>		Faketa		

S.N.	Scientific Name	Common Name	Local Name	Domain	Remarks
10	<i>Barilius jalkapooerei</i>		Jalkapoor		
11	<i>Labeo dyocheilus</i>		Gardi		
12	<i>Labeo gonius</i>		Kursa		
13	<i>Chitala chitala</i>		Mohi		
14	<i>Notopterus notopterus</i>		Golhi		
15	<i>Clupisoma gaura</i>		Jalkapoor		
16	<i>Aorichthys oar</i>		Kanti		
17	<i>Aorichthys seenghala</i>		Tengra		
18	<i>Ompak bimaculatus</i>		Pabata		
19	<i>Eutropichthys vacha</i>		Bachwa		
20	<i>Channa marulius</i>		Bhura		
21	<i>Channa striatus</i>		Saura		
22	<i>Mastacembalus armatus</i>		Chusi bam		
23	<i>Macrogarthus aral</i>		Gaichi		

२.७.१० अति चिसो पानीमा मत्स्य पालनको लागि उपयुक्त माछाको प्रजाति

S.N.	Scientific Name	Common Name	Local Name	Domain	Remarks
1	<i>Salvelinus alpinus</i>		Arctic char		NARC/FRD बाट अनुसन्धानको लागि नेपाल भित्र्याउने प्रक्रियामा रहेको

२.७.११ आगामी दिनमा प्रवर्द्धन गर्न सकिने जलिय वनस्पतिहरू

S.N.	Common Name	Local Name	Scientific Name	Familly	Origin	Edible Parts	Protein %	Distribution	Remarks
1	Fox nuts	<i>Makhana</i>	<i>Euryle ferox</i>	Lymphaeaceae	Eastern Asia	seeds	14.5		
2	Indian water chest nut/cattrop	<i>Singhara/Simal Kande</i>	<i>Trapa bicornis, T. natans, T. bispinosa</i>	Lythraceae	Eastern Asia	Fruits, Seeds	3.4		
3	Lotus	<i>Kamal</i>	<i>Nelumbo nucifera</i>	Nelumbonaceae	Tropical Asia, and Queensland, Australia	Leaves, Stems, Flowers, Seeds, Rhizome	5.0		
4	Water Mimosa		<i>Neptunia oleracea</i>	Fabaceae	Mexico to northern South America.	The young leaves, shoot tips and young pods are consumed raw, cooked, or stir-fried.	6.4		
5	Water spinach	<i>Pani Palungo</i>	<i>Ipomoea aquatica</i>	Convolvulaceae	East, South and Southeast Asia.	Almost all parts of the young plant tissue, but the tender shoot tips and younger leaves are preferred.	8.0		

२.७.१२ आगामी दिनमा जलीय जीव पालन(Aquaculture)कार्यक्रममा समावेश गरी प्रवर्द्धन गर्न सकिने Mollusksसम्बन्धी केही जानकारीहरु

S.N.	Scientific Name	Protein %	Distribution	Remarks
1	<i>Bellamya bengalensis</i>	57.46		
2	<i>Lamellidens marginalis</i>	52.59		
3	<i>Pila globose</i>	60.52		

1. Different climatic regions (65 to 4800 m altitudes) of Nepal are suitable habitats for 70 species of molluscs.
2. But edible aquatic molluscs are found only in Terai region and valleys of the country.
3. Out of fifty aquatic molluscs reported from Nepal, twenty species: *Pila* (2 spp.), *Bellamya* (3 spp.), *Brotia* (1sp.), *Lamellidens* (4 spp.), *Parreysia* (9 spp.) and *Peludomus* (1 sp.) are found in Terai water bodies and are consumed by low income ethnic people.
4. 56 castes living in Terai consume molluscs are Bantar, Santhal, Chamar, Sattar, Sudhi, Dhimal, Kumal, Tharu, Rajbanshi, Kurmi, Nuniya, Bhediyar, Hazam, Tatma, Jhangar (also spelt Jhagad), Kewat, Kalwar, Dom, Barai, Tajpuriya, Majhi, Dhanuk, Kamar, Danuwar, Dusadh/Paswan, Gangai, Mushahar, Bangali, Dhobi, Malaha, Sardar, Nurag, Binda, Rajbhar, Lodha, Munda, Khatwe, Dhuniya, Halkhor, Chidimar, Lohar, Kanu, Mallaha, Dusad and some other castes.
5. Local production of Nepal covers hardly 30-40% demand of molluscs. The rest 60% demand is imported from India.

२.७.१३ आगामी दिनमा जलीय जीव पालन (Aquaculture) मा समावेश गरी प्रवर्द्धन गर्न सकिने बनस्पतिहरू

S.N.	Common Name	Local Name	Scientific Name	Family	Origin	Edible Parts	Protein %	Remarks
1	Fox nuts/Gorgon nuts	Makhana	<i>Euryle ferox</i>	Lymphaeaceae	Eastern Asia	seeds	14.5	
2	Indian water chest nut/cattrop	Singhara/Simal Kande	<i>Trapa bicornis, T. natans, T. bispinosa</i>	Lythraceae	Eastern Asia	Fruits, Seeds	3.4	
3	Lotus	Kamal	<i>Nelumbo nucifera</i>	Nelumbonaceae	Tropical Asia, and Queensland, Australia	Leaves, Stems, Flowers, Seeds, Rhizome	5.0	
4	Water Mimosa		<i>Neptunia oleracea</i>	Fabaceae	Mexico to northern South America.	The young leaves, shoot tips and young pods are consumed raw, cooked, or stir-fried.	6.4	
5	Water spinach	Pani Palungo	<i>Ipomoea aquatica</i>	Convolvulaceae	East, South and Southeast Asia.	Almost all parts of the young plant tissue, but the tender shoot tips and younger leaves are preferred.	8.0	

श्रोत:

१. मत्स्यवैज्ञानिक/विज्ञहरूको Scientific Article हरुबाट संकलन
२. A Text Book of Principles of Aquaculture (Madhav K. Shrestha & Naryan P. Pandit)
३. माछाभुराबारे मापदण्ड निर्धारण, २०६१ (पशुसेवा विभाग)
४. विभिन्न विज्ञहरूसँगको छलफलबाट संकलन
४. विभिन्न वेबसाईट हरुबाट संकलन
५. भरतराज सुब्बा (Impact of climate change on food value of molluscs in Nepal, २०१२)

भाग ३

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

३.१ संक्षिप्त वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

मत्स्य विकास कार्यक्रमलाई अझ बढी सशक्त र ब्यवसायिक रूपमा सफल पार्न कृषकहरूलाई थप प्राविधिक सेवादेवा दिईपोखरी, नदीनाला, तालतलैया, घोल आदिमा मत्स्यपालन तथा विकासका नयाँ नयाँ कार्यक्रमहरू तय गरी उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्न अझ बढी सहभागितामूलक कार्यक्रमहरूको आवश्यकता रहेको छ।

उल्लेखित आवश्यकतालाई पुरा गर्न तीन वर्षीय अन्तरिम योजना, राष्ट्रिय कृषि नीति र मत्स्य गुरु योजनाको रणनीतिसंग आबद्ध गरी तय गरिएको मत्स्य विकास कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन भइरहेको छ। मत्स्य विकास कार्यक्रमले देशको गरिबी निवारणमा महत्वपूर्ण भुमिका निभाउँदै आएको कुरा सर्व विदितै छ। यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा हाम्रो देशमा विद्यमान रहेका कृत्रिम तथा प्राकृतिक जलाशयहरू र अन्य भौतिक सुविधाहरूको समुचित उपयोग गर्दै मत्स्य उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि गर्ने उद्देश्य राखिएको छ। मत्स्यपालन पेशालाई व्यवसायीकरण गर्दै लैजाने गरी कार्य योजना तयार पारिएको छ। यसका लागि राष्ट्रियरूपमा उन्नत नक्षको मत्स्य विज्ञ उत्पादन, प्राविधिक सेवादेवा, प्रविधि परिमार्जन, तालिम तथा जनचेतना, घोलमा मत्स्य पालन, जैविक विविधता संरक्षण एवं व्यवस्थापन, अध्ययन सर्वेक्षण तथा मत्स्य विकास कार्यक्रमको अनुगमन जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिदै आईरहेको छ। पोखरीमा मत्स्य पालन गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष मत्स्य विकास निर्देशनालय अन्तर्गत कार्यक्रमको लक्ष्य नै कम रहेको र लक्षित कार्यक्रम पनि सबै प्रगति हासिल हुन नसकेको अवस्था रहेतापनि प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना र चुरे राष्ट्रपती कार्यक्रमबाट साना एवं ठुला पोखरीहरू निर्माण भएको हुँदा पोखरीमा मत्स्य पालन तर्फ उत्पादनमा बृद्धि भएको छ।

३.१.१ मत्स्य पालन सम्बन्धी समष्टिगत विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	पोखरी संख्या	जलाशय क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
१	मत्स्य पालन (Aquaculture)				
१.१	पोखरीमा मत्स्य पालन	48369	13476	66906.3	4.3
१.१.१	प्रदेश न.१	9499	1819.4	8538.5	4.7
१.१.२	प्रदेश न.२	18212	7345.1	37618.6	5.1
१.१.३	वागमती प्रदेश	4194	687.5	3189.8	4.6
१.१.४	गण्डकी प्रदेश	2153	312.9	1260.9	4.0
१.१.५	लुम्बिनी प्रदेश	11251	2864.8	14446.3	5.0
१.१.६	कर्णाली प्रदेश	345	32.7	74.4	2.3
१.१.७	सुदुर पश्चिम प्रदेश	2715	413.5	1777.9	4.3

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	पोखरी संख्या	जलाशय क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
१.२	धानखेतमा मत्स्य पालन		५०	११	०.२२
१.३	इन्क्लोजरमा मत्स्य पालन		४६	६०	०.७७
१.४	घोलमा मत्स्य पालन		३५५०	८४३२	२.३
१.५	केजमा मत्स्य पालन (घ.मि.)		७३२०६	३०७	०.००४२
१.६	रेशवे मा माछा पालन		३.९	५५१	१४१.२८
१.७	सरकारी फार्म केन्द्रबाट मत्स्य उत्पादन			७	
२	प्राकृतिक जलाशय(Capture Fisheries)			२१०००	
२.१	नदी		३९५०००	७११०	
२.२	ताल		५०००	१०००	
२.३	रिजरभ्वायर		१५००	५२५	
२.४	सिमसार तथा घोल		९०००	५२००	
२.५	घोल, धान खेत (LowLand Irrigated Paddy Fields)		३९८०००	७१६५	
	जम्मा मत्स्य उत्पादन			९७२७१	
३	मत्स्य विज उत्पादन तथा वितरण संख्या				४३८६२८
३.१	सरकारी क्षेत्र				१००५७२
३.१.१	ह्याचिलिङ्ग १				२२२४७५
३.१.२	फ्राई				१४८२५
३.१.३	फिङ्गरलिङ्ग २				१३५१६
३.१.४	एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग				१३१६
३.२	निजि क्षेत्र (फ्राई)				३३८०५६

१. सरकारी क्षेत्रबाट वितरित ह्याचिलिङ्ग निजि क्षेत्रबाट उत्पादन तथा वितरण हुने कम्तिमा ३०% फ्राईमा गणना हुनेछ।

२. फिङ्गरलिङ्गलाई फ्राईमा रुपान्तर गणनागर्दा दोब्बर गणना गरिएको छ।

३.१.२ मत्स्य विकास कार्यक्रमको एकमुष्ट प्रगति

आ.व. : २०७६/०७७

बजेट उपशिर्षक नं. : ३३१२११०-३/४

आयोजनाको नाम : मत्स्य विकास कार्यक्रम (एकमुष्ट)

वार्षिक बजेट: २१०५.०२०

तृतीय चौमासिक बजेट:

कार्यालय प्रमुखको नाम: प्रमोद कुमार रिजाल

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७								
क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू								
11.3.2.27	मोटरसाईकल/स्कुटर खरिद	31121	संख्या	1	0.14	3	1	0.14
11.3.7.8	ल्यापटप खरिद	31122	संख्या	2	0.08	1.6	2	0.08
11.3.22.65	पोखरीको पानी ताप्ने पम्प विथ एसेसरिज खरिद	31122	संख्या	3	0.13	2.8	3	0.13
11.3.22.67	अटोमेटिक फिडर मेशिन विथ एसेसरिज खरिद एवं जडान	31122	संख्या	2	0.12	2.5	2	0.12
11.3.22.68	एरिएटर मेशिन विथ एसेसरिज खरिद एवं जडान	31122	थान	3	0.08	1.8	3	0.08
11.3.22.77	मोटर पम्प विथ एसेसरिज	31122	थान	1	0.24	5	1	0.24
11.3.22.96	CRYO LAB को CONTROL RATE FREEZER (MODEL560) को अधुरो मेशिन LN2 STORAGE VESSEL & LN2 CYLINDER खरिद, जडान तथा	31122	सेट	1	3.79	80.4	0	0.00

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
	संचालन							
11.3.22.97	पानीको गुणस्तर परिक्षण सम्बन्धी औजार उपकरण	31122	संख्या	3	0.04	0.9	3	0.04
11.4.22.62	भत्केको पोखरीहरू मर्मत सुधार	31159	संस्था	5	0.24	5	5	0.24
11.4.22.63	क्रायो ल्याब भवन मर्मत सुधार	31159	पटक	1	0.24	5	1	0.24
11.4.22.64	पानीको बिप्रेको संरचना मर्मत सुधार	31159	संख्या	10	0.24	5	10	0.24
11.5.22.143	पि ४ पोखरी अधुरो सिमेन्टेशन बाल पुरा गर्ने	31171	मी.	137	0.24	5	137	0.24
11.5.22.145	माउ पोखरी आधुरो सिमेन्टेड बाल पुरा गर्ने	31171	संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.147	ह्याचरी तथा पोखरीमा पानी संचालनका लागि बिप्रेका संरचनाहरूको मर्मत	31171	संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.148	नर्सरीसंग जोडिएको फिडिंग क्यानल मर्मत	31171	संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.149	पी५ पोखरीको भत्केको पोखरीको डिल सुधार	31171	संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.152	गेट नजिकको पोखरी निर्माण	31171	पटक	1	0.38	8	1	0.38
11.5.22.155	६ नं. पोखरीको सिमेन्टेड बाल निर्माण	31171	संख्या	1	0.67	14.15	1	0.67
11.5.22.66	पोखरी नं २ र ३ को बीचको डिल सुदृढीकरण	31171	पटक	1	0.47	10	1	0.47
11.5.22.68	केन्द्रिय मत्स्य भवन परिसर वरिपरिका स्थानीय जनता र स्थानीय वडा कार्यालयसंगको समन्वयमा ढल मर्मत	31171	पटक	1	0.09	2	1	0.09
11.5.22.71	हयाचरी तथा पोखरीहरूमा पानी संचालनको लागि बिप्रेका संरचनाहरूको मर्मत सुधार	31171	संख्या	10	0.24	5	10	0.24
11.5.22.73	अतिथि गृह मर्मत सुधार / सुदृढीकरण एवं फर्निचिङ्ग. समेत	31171	संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.74	अफिसर क्वार्टर मर्मत सुधार / सुदृढीकरण	31171	संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.75	सहायक कर्मचारी आवास मर्मत सुधार / सुदृढीकरण	31171	संख्या	4	0.24	5	4	0.24
11.5.22.76	माउ माछा पोखरी सुदृढीकरण	31171	संख्या	2	0.21	4.5	2	0.21

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
11.5.22.77	नर्सरी /रियरीङ्ग पोखरी सुदृढिकरण	31171	संख्या	4	0.19	4	4	0.19
11.5.22.78	फिडीड क्यानल निर्माण	31171	मी.	100	0.19	4	0	0.00
11.5.22.79	ह्याचरी तथा पोखरीहरूमा पानी व्यवस्थापनका लागि विप्रेका संरचनाहरूको मर्मत सुधार(अन्य पूँजीगत सुधार)	31171	संख्या	15	0.21	4.35	15	0.21
11.5.22.82	पोखरी नं १२ को माटो खन्ने र वाल लगाउने	31171	पटक	1	0.57	12	1	0.57
11.6.13.50	कार्यालयको लागि विभिन्न फर्निचर खरिद	31123	संख्या	10	0.06	1.2	10	0.06
11.6.13.94	कार्यालय तथा प्रयोगशालाको लागि फर्निचरहरू	31123	पटक	20	0.46	9.8	20	0.46
11.3.6.1	नर्सरी तथा भुरा उत्पादन पोखरी सुकाउन प्रयोग हुने मड पम्प खरिद(दमकल)	31121	संख्या	1	0.07	1.5	1	0.07
11.3.11.116	माउ पोखरीको लागि अटोम्याटिक फीडर खरीद एवं जडान(अनुसन्धान तथा	31122	संख्या	2	0.14	3	2	0.14
11.3.11.117	सुद्ध नक्ष माछा ट्याग स्क्यानर/रिडर खरिद(अनुसन्धान तथा वैज्ञानिक अन्वेषण प्रयोगशालाको प्रयोजनका उपकरण तथा मेशीन औजार	31122	संख्या	2	0.12	2.5	0	0.00
11.3.11.118	घुम्ती मत्स्य स्वास्थ्य प्रयोगशालामा प्रयोग हुने multi meter खरिद	31122	संख्या	2	0.33	7	0	0.00
11.5.22.207	एक्वेरियम पानीको ट्रिटमेन्ट तथा व्यवस्थापन(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	पटक	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.208	केन्द्रीय भवनको वोभरहेड ट्यांक पानी supply सुदृढिकरण(अन्य सार्वजनिक	31171	पटक	1	0.14	3	1	0.14
11.5.22.209	मत्स्य प्रयोगशाला सुदृढिकरण तथा व्यवस्थापन(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	पटक	1	0.47	10	1	0.47
11.5.22.210	केन्द्रीय मत्स्य भवन सुदृढिकरण(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	पटक	1	0.94	20	1	0.94
11.5.22.211	केन्द्रीय मत्स्य भवन सेमिनार हल सुदृढिकरण(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	पटक	1	0.47	10	1	0.47
11.6.13.176	केन्द्रीय मत्स्य भवन सेमिनार हल फर्निचर(कार्यालयको लागि फर्निचर	31123	पटक	1	0.24	5	0	0.00
11.3.17.8	तालिम संचालनका लागि प्रशिक्षणस्तरको सुदृढीकरण (ल्याबटप-२, आधुनिक मल्टीमेडिया प्रोजेक्टर-२ र स्क्रीन=२)(संचार सम्बन्धी यन्त्र तथा उपकरण)	31122	पटक	1	0.24	5.00	1	0.24
11.3.22.111	मत्स्य नक्ष सुधार तर्फ एरियटर विथ एशोसोरिज खरिद, जडान तथा व्यवस्थापन(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	सेट	3	0.21	4.50	3	0.21

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
11.3.22.112	माउ माछा व्यवस्थापनका लागि अटोमेटिक डिमान्ड फिडर खरिद (नख सुधार तर्फ)(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	संख्या	3	0.21	4.50	3	0.21
11.3.22.113	भुरा उत्पादन पोखरीमा पानी थप्न मोटर पम्प तथा एसेसरिज खरिद (नख सुधार तर्फ)(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	सेट	3	0.24	5.00	3	0.24
11.3.22.114	मत्स्य नख सुधार अन्तर्गत माउ माछा पहिचान गर्न पिट टयाग खरिद(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	संख्या	400	0.24	5.00	400	0.24
11.3.22.115	माउ माछा व्यवस्थापन तथा भुरा उत्पादन पोखरीमा स्यालो बोरिङ (६") विथ sub-merged pump (३") जडान, संचालन र व्यवस्थापन(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	संख्या	3	0.71	15.00	3	0.71
11.4.22.213	मत्स्य नख सुधार तथा प्रविधि परिक्षण कार्यक्रम संचालनका लागि प्रयोगमा ल्याउन जिर्ण पोखरीहरूको सुदृढीकरण(अन्य सार्वजनिक निर्माण)	31159	संख्या	12	1.70	36.00	12	1.70
11.4.22.214	माउ पोखरीहरूमा पानी व्यवस्थापनको लागि विद्युतीकरणमा सुधार(अन्य सार्वजनिक निर्माण)	31159	संख्या	1	0.24	5.00	1	0.24
11.5.22.218	जनशक्ति विकासका लागि तालिम हल तथा डोरमेट्रिको स्तर उन्नति गर्ने(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	संख्या	3	2.22	47.00	3	2.22
11.3.22.68	एरिएटर मेशिन विथ एसेसरिज खरिद एवं जडान(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	थान	3	0.24	5	0	0.00
11.3.22.104	फिस फिडर तथा एसेसरिज खरिद तथा जडान(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	सेट	3	0.24	5	0	0.00
11.3.22.105	फार्म मेशिनरि ग्रास कटर हागा कटर आदि खरिद(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	सेट	1	0.24	5	0	0.00
11.3.22.106	ईनभर्टर व्याट्रि तथा पानि तताउने विद्युतिय उपकरण खरिद(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	सेट	1	0.24	5	1	0.24
11.3.22.107	मत्स्य प्रयोगशाला सम्बन्धि औजार खरिद(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	सेट	1	0.24	5	0	0.00
11.3.22.108	माछाको दाना बनाउने पेलेट मेसिन खरिद जडान संचालन(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	पटक	1	0.24	5	0	0.00
11.3.22.109	चटाङ नियन्त्रणको लागि एरिएटर उपकरण खरिद जडान(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	सेट	1	0.24	5	1	0.24

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
11.3.22.110	फ्रिजर तथा एसेसरिज खरिद(अन्य उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	सेट	1	0.09	2	1	0.09
11.4.22.212	माउ पोखरिहरुमा पानि व्यवस्थापनका लागि विद्युतिकरण(अन्य सार्वजनिक निर्माण)	31159	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.13.2	मत्स्य पालन तथा ह्याचरीमा पानी सप्लाईकालागी रिजर्भ्वार पोखरीको बाँध निर्माण(बाँध निर्माण)	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.192	पंगास माछा प्रजनन तथा माउ पोखरिहरुको डिल सूदढीकरण(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	पटक/संख्या	4	0.94	20	0	0.00
11.5.22.193	स्थानिय माछा प्रजननको लागि माउ पोखरि तथा फिडिङ क्यानल मर्मत सूधार(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	पटक/संख्या	2	0.94	20	0	0.00
11.5.22.194	रियरिङ पोखरी मर्मत सूधार(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.195	नर्सरी पोखरी मर्मत	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.197	कार्यालय भवन मर्मत सुधार	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	0	0.00
11.5.22.198	पालेघर मर्मत सुधार(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.199	सहायक क्वार्टर मर्मत सुधार	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.200	अफिस क्वार्टर मर्मत सुधार	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.201	दाना भवन स्तर उन्नति	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.202	कार्यालय प्रमुख क्वार्टर मर्मत सुधार	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	0	0.00
11.5.22.203	केन्द्रको मन्दिर जिर्णोधार गर्ने	31171	पटक/संख्या	1	0.14	3	1	0.14

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
11.5.22.204	कार्यालयको बाटो स्तारुन्नती गर्ने	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.205	माछा विक्री कक्ष स्तारुन्नती गर्ने	31171	पटक/संख्या	1	0.24	5	1	0.24
11.5.22.206	फार्मको विभिन्न ठाउमा विग्रेका फेन्सिङ्ग मर्मत सुधार(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	पटक/संख्या	15	0.24	5	15	0.24
11.3.2.42	घुम्ती मत्स्य स्वस्थ तथा प्रयोगशाला सेवा प्रवाह गर्न पिकअप गाडी खरिद(सवारी साधन)	31121	संख्या	1	2.83	60.0	1	2.83
11.3.2.43	आकस्मिक सेवा तथा स्थलगत समस्या अध्ययन गर्न मोटरसाइकल खरिद(सवारी साधन)	31121	संख्या	1	0.28	6.0	2	0.57
11.3.7.598	पानीको गुणस्तर तथा माछाको स्वस्थ अवस्था मापन गर्ने Multi-parameter खरिद(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	संख्या	2	0.33	7.0	0	0.00
11.3.7.599	शुद्ध नक्षको माउ उत्पादनको लागि Automatic feeder खरिद तथा जडान(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	संख्या	3	0.21	4.5	3	0.21
11.3.7.600	माउ तथा भुरा माछा सुरक्षाको लागि पोखरी तथा फिल्डमा CC क्यामेरा जडान(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	31122	पटक	1	0.24	5.0	1	0.24
11.5.22.212	माउ माछा पोखरीहरु(पि ५,६,७ र ८) को पक्कि डिल निर्माण(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	संख्या	4	3.30	70.0	4	3.30
11.5.22.213	शुद्ध नक्ष भुरा उत्पादन पोखरीहरुको पक्कि डिल निर्माण तथा नेटिंग व्यवस्था(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	संख्या	11	3.30	70.0	11	3.30
11.5.22.214	भुरा विक्री स्थल सुदृढिकरण(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	संख्या	1	0.85	18.0	1	0.85
11.5.22.215	ह्याचरी भवन सुदृढिकरण(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	संख्या	1	0.24	5.0	1	0.24
11.5.22.216	स्पनिंग ट्यांक निर्माण तथा पानी सप्लाई व्यवस्थापन(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	संख्या	3	0.24	5.0	3	0.24
11.5.22.217	कार्यालय तथा प्रयोगशाला भवन सुदृढिकरण(अन्य सार्वजनिक सुधार)	31171	संख्या	2	0.94	20.0	2	0.94
	क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				39.68	841.5		31.43

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
	आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू							
2.6.3.15	मत्स्य तर्फका नयाँ अधिकृतकोलागी अभिमुखिकरण तालिम (२० जना)	22511	पटक/संख्या	1	0.23	4.9	1	0.23
2.6.3.16	भेटनरि तर्फका अधिकृतकोलागी अभिमुखिकरण तालिम (२० जना)	22511	पटक	1	0.23	4.9	1	0.23
2.6.3.17	भेटनरि तर्फत कास्थानिय तहका प्रा.स. ना.प्रा.स.कोलागी अभिमुखिकरण तालिम (२० जना)	22511	पटक	2	0.38	7.98	2	0.38
2.6.3.18	मत्स्य तर्फका प्रा.स. ना.प्रा.स.कोलागी १ हप्ते (बिषय विशेष) मत्स्य पोषण तथा मत्स्य स्वास्थ्य व्यवस्थापन तालिम) २० जना)	22511	पटक	2	0.39	8.22	2	0.39
2.6.4.149	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यरत मत्स्य प्राविधिक बीच अन्तरक्रिया कार्यक्रम	22512	पटक	3	0.28	6	2	0.19
2.6.4.150	प्रगति समिक्षा गोष्ठी	22512	पटक	3	0.14	3	2	0.09
2.6.4.151	वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गोष्ठी	22512	पटक	1	0.05	1	1	0.05
2.6.4.158	ब्यवसायिक मत्स्य पालन १ हप्ते तालिम	22512	पटक	2	0.28	6	2	0.28
2.6.4.160	वर्तमान अवस्था एवं प्रविधि सम्बन्धि प्राविधिक वार्तालाप (मत्स्य सम्बन्धि कार्यक्रम)	22512	पटक/संख्या	3	0.02	0.45	2	0.01
2.6.4.162	शुद्ध नस्ल सुधार सम्बन्धि मत्स्य पालन १ हप्ते तालिम	22512	पटक	3	0.34	7.2	3	0.34
2.6.4.175	नदी,ताल,घोलमा माछा मारी जिविकोपार्जन गर्ने समुदायहरुको लागि ३ दिने तालिम	22512	पटक	1	0.03	0.6	1	0.03
2.6.4.176	प्रदेश स्तरिय १ हप्ते कृषक स्तरिय मत्स्य प्रजनन तथा भुरा व्यवस्थापन तालिम	22512	पटक/संख्या	3	0.50	10.5	2	0.33
2.6.4.177	प्रदेश स्तरिय १ हप्ते मत्स्य कृषकको लागी मत्स्य स्वास्थ्य /पोषण व्यवस्थापन तालिम	22512	पटक/संख्या	4	0.67	14.25	3	0.50
2.6.4.181	मत्स्य स्वास्थ्य शिविर	22512	पटक	3	0.28	6	2	0.19

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
2.6.4.182	मत्स्य स्वास्थ्य व्यवस्थापनका लागी आपतकालिन सेवा	22512	पटक	3	0.14	3	3	0.14
2.6.4.327	अधिकृतहरुलाई GIS तालिम	22512	पटक	1	0.05	1	1	0.05
2.7.1.181	ह्याचिलिङ्ग खरिद हजारमा (अन्य)	22521	संख्या	2000	0.05	1	1200	0.03
2.7.1.182	फ्राई उत्पादन तथा वितरण हजारमा (अन्य)	22521	संख्या	5900	0.64	13.55	४००६.४००	0.43
2.7.1.183	फिङ्गरलिङ्ग उत्पादन तथा वितरण हजारमा (अन्य)	22521	संख्या	5000	1.72	36.5	४०३९.३७६	1.39
2.7.1.184	एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग उत्पादन तथा वितरण हजारमा (अन्य)	22521	संख्या	1461	1.02	21.65	९७२.८८	0.68
2.7.1.185	खाने माछा उत्पादन (अन्य)	22521	मे टन	5.2	0.46	9.65	3.35	0.29
2.7.1.186	मत्स्य पालन प्रविधि परिमार्जन (अन्य)	22521	संख्या	3	0.06	1.2	3	0.06
2.7.1.187	सौन्दर्यमाछा उत्पादन, वितरण (हजारमा) (अन्य)	22521	संख्या	40	0.04	0.8	43.621	0.04
2.7.1.188	अक्सीजन सिलिन्डर खरिद (१ बटा)	22521	संख्या	1	0.01	0.15	1	0.01
2.7.1.189	शुद्ध नक्षको मत्स्य बीज (ह्याचिलिङ्ग उत्पादन तथा वितरण (हजारमा) अन्य	22521	संख्या	6000	0.64	13.5	6300	0.67
2.7.1.190	शुद्ध नक्ष मत्स्य बीज फिगरलिङ्ग उत्पादन तथा वितरण (हजारमा) अन्य	22521	संख्या	500	0.18	3.75	408.49	0.14
2.7.1.191	शुद्ध नक्ष मत्स्य बीज एडभान्स फिगरलिङ्ग उत्पादन तथा वितरण (हजारमा) अन्य	22521	संख्या	400	0.28	6	345.092	0.24
2.7.1.192	शुद्ध नक्षको फयुचर ब्रुड ट्यागिड. गरी वितरण (मांग अनुसार)	22521	संख्या	2000	0.47	10	700	0.17
2.7.1.200	ह्याचिलिङ्ग उत्पादन तथा वितरण हजारमा (अन्य)	22521	संख्या	11750 0	0.86	18.25	८६३००	0.63
2.7.1.253	माउ माछा व्यवस्थापन	22521	के. जी.	18500	1.74	37	18500	1.74
2.7.5.109	प्राकृतिक जलाशय (घोल,ताल,नदी,खोला आदिको) विवरण तयार गरी प्रकाशन गर्न	22522	पटक	1	0.28	6	1	0.28
2.7.5.110	अरुण नदीको बायोलोजिकल/लिम्नोलोजीकल परिक्षण	22522	पटक	1	0.24	5	1	0.24
2.7.5.111	रुकुमको स्याप्रु तालको बायोलोजिकल/लिम्नोलोजीकल परिक्षण	22522	पटक	1	0.12	2.5	1	0.12
2.7.5.18	वार्षिक प्रगती पुस्तिका प्रकाशन	22522	पटक	102	0.07	1.5	102	0.07
2.7.5.228	मागमा आधारित मत्स्य पालन सम्भाव्यता परिक्षण कार्यक्रम	22522	पटक	21	0.24	5	13	0.15

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
2.7.5.282	संचार मेडिया मार्फत कार्यक्रम प्रचार प्रसार	22522	पटक	3	0.02	0.45	3	0.02
2.7.5.341	चौमासिक बुलेटिन प्रकाशन	22522	पटक	1000	0.06	1.3	0	0.00
2.7.5.344	मत्स्य भवनमा नमुना एक्वारियम जडान	22522	पटक	3	0.42	9	3	0.42
2.7.5.47	मत्स्य शृङ्खला प्रकाशन	22522	थान	500	0.07	1.5	500	0.07
2.7.5.51	मत्स्यपालन सम्बन्धी प्रवाधिक जानकारी प्रवाह	22522	पटक	3	0.07	1.5	3	0.07
2.7.5.52	श्रव्यदृश्य सामग्री निर्माण र प्रकाशन	22522	पटक	2	0.12	2.5	2	0.12
2.7.5.54	मेला महोत्सवमा सहभागिता	22522	पटक	3	0.06	1.2	1	0.02
2.7.5.55	प्राकृतिक जलाशयहरूका माछामा विषादि परिक्षण	22522	पटक	3	0.07	1.5	1	0.02
2.7.5.56	माछामा विषादि परिक्षणका लागि सामग्री खरिद	22522	पटक	3	0.12	2.5	3	0.12
2.7.5.57	विश्व खाद्य दिवस	22522	पटक	1	0.05	1	1	0.05
2.7.5.58	विश्व मत्स्य दिवस (नोभेम्बर-21)	22522	पटक	1	0.09	2	1	0.09
2.7.5.59	प्रगति प्रतिवेदन तयारी एवम छलफल	22522	पटक	15	0.05	1	15	0.05
2.7.5.61	मासिक स्टाफ बैठक	22522	पटक	12	0.06	1.2	12	0.06
2.7.5.82	सार्वजनिक सुनुवाई (मत्स्य सम्बन्धि कार्यक्रम)	22522	पटक	3	0.03	0.7	0	0.00
2.7.5.83	मत्स्य प्रविधि प्रचार सामग्री प्रकाशन (मत्स्य सम्बन्धि कार्यक्रम)	22522	थान	2000	0.04	0.9	1000	0.02
2.7.5.84	मेला महोत्सव / प्रदर्शनीमा स्टल सहित सहभागीता (मत्स्य सम्बन्धि कार्यक्रम)	22522	पटक	5	0.09	1.9	3	0.05
2.7.5.85	केन्द्रीय मत्स्य प्रबर्द्धन तथा सरक्षण केन्द्रको समन्वयमा मत्स्य महोत्सव संचालन	22522	पटक/कि सिम	10	0.28	6	2	0.06
2.7.5.86	जनचेतना मुलक होर्डिङ. बोर्ड तयार एवं प्रदर्शन (मत्स्य सम्बन्धि कार्यक्रम)	22522		3	0.04	0.9	3	0.04
2.7.5.87	बहुजातिय मत्स्य पालनमा पानीको गुणस्तर व्यवस्थपन परिक्षण	22522	पटक	3	0.14	3	0	0.00
2.7.5.88	शुद्ध नख उत्पादन परिक्षण	22522	पटक	3	0.14	3	0	0.00
2.7.5.89	शुद्ध नखको फ्राइ भुराको सर्भाइवल परिक्षण	22522	पटक	3	0.14	3	0	0.00

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
2.7.5.90	शुद्ध नक्षको प्रजनन परफरमेन्स परिक्षण	22522	पटक	3	0.14	3	0	0.00
2.7.5.91	उत्पादन प्रदर्शन कार्यक्रम (पुरानो माउ तथा शुद्ध नक्षको माउ बाट तयार भएको भुरा राखी)	22522	संख्या	1	0.14	3	0	0.00
2.7.5.92	कार्प नक्ष सुधार तथा व्यवस्थापन (प्रवर्द्धन सम्बन्धि खर्च)	22522	पटक	6	0.54	11.5	3	0.27
2.7.5.93	शुद्ध नक्ष को फ्युचर ब्रुड सरकारी वा निजी स्तरमा वितरण भएको हयाचरीको अनुगमन तथा तथ्यांक संकलन	22522	पटक	12	0.17	3.6	8	0.11
2.7.7.22	फिस क्याच एसेसमेन्ट तथा सेम्पल प्रिजर्वेशन, फिस माईग्रेसन एवं बायोनिम्नोलोजिकल अध्ययन एवं प्रतिवेदन	22522	पटक	2	0.14	3	2	0.14
2.7.7.23	स्थानिय जातको माछा पालन एवं अध्ययन प्रतिवेदन	22522	पटक	1	0.07	1.5	1	0.07
2.7.17.10	मत्स्य स्वास्थ्य घुम्ती शिविर संचालन	22522	पटक	9	0.77	16.37	4	0.34
2.7.17.15	मेजर कार्प (मुख्य रहु) उत्पादन परिक्षण	22522	पटक	1	0.19	4	1	0.19
2.7.17.17	संचालन सामग्री (रसायन, रिजेन्ट, प्रोब अन्य औजार उपकरण सहित प्रयोगशाला व्यवस्थापन एबम् सेवाम्राही बाट प्राप्त माछाको ल्याब डायग्नोसिस तथा पानीको गुणस्तर जाँच) खरिद	22522	पटक	1	0.02	0.47	1	0.02
2.7.17.19	पानीको गुणस्तर सम्बन्धी बुकलेट प्रकाशन	22522	संख्या	1	0.02	0.5	1	0.02
2.7.17.2	सन्चालन सामग्री (रसायन, रिजेन्ट, प्रोब, ससाना औजार आदी) सहित प्रयोगशाला व्यवस्थापन एवं सेवाम्राहीबाट प्राप्त माछाको ल्याब डायग्नोसिस तथा पानीको गुणस्तर जाँच (मत्स्य सम्बन्धि कार्यक्रम)	22522	पटक	7	0.34	7.25	3	0.15
2.7.17.20	ठेला गाडा खरिद	22522	संख्या	2	0.06	1.2	2	0.06
2.7.17.22	रेन्बो ट्राउट माछा पालन तथ्यांक संकलन	22522	पटक	10	0.14	3	5	0.07
2.7.17.23	मत्स्य बजार तथ्यांक संकलन एबम् प्रतिवेदन	22522	पटक	15	0.14	3	10	0.09
2.7.17.28	उन्नत नक्षको रहु र पुरानो रहुको तुलनात्मक बृद्धिदर प्रविधि परिक्षण	22522	पटक/संख्या	1	0.19	4	1	0.19
2.7.17.3	व्यवसायिक दाना उद्योगहरुबाट उत्पादित माछाको दानाको नमुना संकलन एवं	22522	पटक	20	0.36	7.6	14	0.25

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
	गुणस्तर विश्लेषण एवं प्रतिवेदन(मत्स्य सम्बन्धि कार्यक्रम)							
2.7.17.31	ठुलो भुराको सर्भाइभल प्रविधि परिक्षण	22522	पटक	1	0.19	4	1	0.19
2.7.17.33	उन्नत रहुको प्रजनन परफरमेन्स तथा फ्राइ उत्पादन प्रविधि परिक्षण	22522	पटक	1	0.19	4	1	0.19
2.7.17.34	मत्स्यको उन्नत प्रविधि सम्बन्धी फोल्डर प्रकाशन	22522	संख्या	1000	0.02	0.5	1000	0.02
2.7.17.35	स्थानीय माछा संकलन तथा म्युजियम सुदृढीकरण	22522	पटक	3	0.10	2.1	3	0.10
2.7.17.38	केन्द्रीय मत्स्य प्रबर्द्धन तथा सरक्षण केन्द्रको समन्वयमा मत्स्य दिवस मनाउने	22522	पटक	1	0.01	0.26	1	0.01
2.7.17.39	टिलापिया मनोसेक्स बढी उत्पादन प्रविधि परिक्षण	22522	पटक	1	0.19	4	1	0.19
2.7.17.4	मत्स्यस्वास्थ्य व्यवस्थापन आपातकालिन सेवा तथा प्रभावकारिता	22522	पटक	3	0.07	1.5	2	0.05
2.7.17.40	बहुजातिय मत्स्य पालनमा स्थानीय तथा पेलेट दाना खपतको तुलनात्मक प्रविधि परिक्षण	22522	पटक	1	0.19	4	1	0.19
2.7.17.6	मत्स्य स्वास्थ्य सम्बन्धि फोल्डर प्रकाशन	22522	पटक	1	0.01	0.3	1	0.01
2.7.17.7	माछा तान्ने जाल खरिद (१ वटा तान्ने महाजाल,१वटा चट्टी जाल र १ वटा हाते जाल)	22522	पटक	1	0.08	1.6	1	0.08
2.7.17.8	मत्स्यपालन सम्बन्धी प्राविधिक जानकारी मुलक पुस्तिका प्रकाशन	22522	पटक	1	0.05	1	1	0.05
2.7.17.9	मत्स्य रोग नमुना संकलन पहिचान तथा प्रतिवेदन	22522	पटक	2	0.24	5	2	0.24
2.7.25.49	वार्षिक पुस्तिका प्रकाशन	22522	पटक	1	0.07	1.5	1	0.07
2.7.25.72	मकवानपुरमा रहेको रासी खोलामा रेनचिङ्ग कार्यक्रम संचालन (स्थानिय जातको माछा भूरा छाड्ने	22522	पटक	1	0.14	3	1	0.14
2.7.25.73	जलचर संरक्षण ऐन बारे जनचेतना जगाउन होडिङ् बोर्ड प्रदर्शन	22522	पटक	10	0.24	5	10	0.24
2.7.25.74	बर्तमान अवस्था एवं प्रविधि सम्बन्धि प्राविधिक बार्तालाप (मत्स्य सम्बन्धि कार्यक्रम)	22522	पटक	6	0.06	1.2	3	0.03
2.8.1.23	कार्यक्रम लागु भएका जिल्लाहरुमा संचालित कार्यक्रमहरुको समग्र अनुगमन तथा मुल्यांकन खर्च	22611	महिना	23	0.55	11.56	11	0.26

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
2.8.1.308	प्रादेशिक फार्म केन्द्रको अनुगमन तथा निरिक्षण	22611	पटक	14	0.13	2.8	9	0.08
2.8.1.309	जोन / सुपारजोन कार्यक्षेत्र अनुगमन तथा निरिक्षण	22611	पटक	12	0.12	2.64	8	0.08
2.8.1.37	कार्यक्रम अनुगमन भ्रमण खर्च	22611	पटक	10	0.24	5	10	0.24
2.8.1.97	फार्म/केन्द्रको प्राविधिक अनुगमन	22611	पटक	12	0.14	3	9	0.11
2.8.1.98	मत्स्य विकास कार्यक्रमको प्राविधिक अनुगमन	22611	पटक	12	0.14	3	9	0.11
2.8.1.99	मत्स्य विकास कार्यक्रमको भै-परि अनुगमन	22611	पटक	10	0.09	2	6	0.06
1.2.9.26	सरोकारवालाहरूसंग बैठक खर्च	21139	पटक	5	0.10	2.2	2	0.04
2.6.1.89	प्रयोगशाला संचालन सम्बन्धि प्राविधिकहरुको लागि तालिम(कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम (प्रमाण पत्र दिने))	22511	पटक	1	0.14	3	0	0.00
2.6.6.332	NARC संग समन्वयमा रेन्बोट्राउट मत्स्य बजार तथा पर्यटन प्रवर्धन सम्बन्धि सरोकारवालाहरूसंग कार्यशाला गोष्ठी(गोष्ठी तथा कार्यशाला)	22512	पटक	1	0.24	5	0	0.00
2.6.6.333	मत्स्य विकास कार्यक्रम सम्बन्धि सरोकारवालाहरूसंग गोष्ठी(गोष्ठी तथा कार्यशाला)	22512	पटक	1	0.24	5	0	0.00
2.7.17.43	केन्द्रिय भवनमा सौन्दर्य माछाको प्रजनन कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन खर्च(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	पटक	2	0.71	15	0	0.00
2.7.17.44	सौन्दर्य माछाको माउ खरिद तथा व्यवस्थापन खर्च(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	पटक	2	0.42	9	1	0.21
2.7.17.46	स्थानीय तथा सौन्दर्य माछा पहिचान विवरण सहित Wall Poster प्रकाशन(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	संख्या	20	0.05	1	20	0.05
2.7.17.47	स्थानीय तथा सौन्दर्य माछाको Catalouge प्रकाशन(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	संख्या	50	0.09	2	50	0.09
2.7.17.48	मत्स्य पालनमा आवश्यक दानाको मापदण्ड बनाउने तथा प्रतिवेदन प्रकाशन(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	पटक	1	0.24	5	0	0.00
2.7.17.49	मत्स्य रोग पहिचान तथा जैविक सुरक्षाको लागि प्रयोगशाला संचालनका सामग्री खरिद(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	पटक	2	0.24	5	2	0.24
2.8.1.352	मत्स्य विकास कार्यक्रम अनुगमन खर्च(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	22611	पटक	12	0.23	4.8	0	0.00

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
२.६.१.९०	Cryo-preservation Lab संचालन सम्बन्धि १ हप्ते तालिम संचालन खर्च	22511	पटक	1	0.33	7	0	0.00
2.6.4.397	मत्स्य व्यवसाय प्रवर्धन तथा वजारिकरण सम्बन्धि प्रदेश १ र २ स्तरिय 2 दिने कार्यशाला गोष्ठी संचालन(उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	22512	संख्या	1	0.19	4	0	0.00
2.6.4.398	मत्स्य परिकार सम्बन्धि तालिम संचालन (20 जना) (3 दिने)(उद्यमशीलता,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	22512	संख्या	1	0.24	5	1	0.24
2.6.4.399	मत्स्य पालन सम्बन्धी नविनतम प्रविधिहरुको जानकारी सम्बन्धी कृषक स्तरीय १ हप्ते तालिम (उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	22512	पटक	1	0.33	7	0	0.00
2.6.4.400	मत्स्य वजारिकरणमा संलग्न मलाहा समुदायको क्षमता अभिवृद्धिको लागी एक हप्ते तालिम संचालन (उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा अभिवृद्धि तालिम) क्षमता	22512	संख्या	2	0.33	7	1	0.17
2.7.5.409	आधुनिक मत्स्यपालन एवं मत्स्य बीज उत्पादन सम्बन्धी बुकलेट प्रकाशन(प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	22522	संख्या	500	0.14	3	500	0.14
2.7.17.51	मत्स्य प्रयोगशाला व्यवस्थापन तथा reagent खरिद खर्च(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	पटक	2	0.24	5	2	0.24
2.7.17.53	मत्स्य मेला महोत्सव आयोजना(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	पटक	1	0.47	10	0	0.00
2.7.23.8	किसानको पोखरीमा ५०% अनुदानमा उन्नत नस्ल माछाको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि प्रदर्शन कार्यक्रम(संस्था / समितिलाई अनुदान)	22522	संख्या	5	0.24	5	0	0.00
2.7.7.71	नारायणी नदीको त्रिवेणि देखि नारायणघाटसम्मको बायोलिम्नोलोजिकल तथा बोटे समुदायको जिविको पार्जन तथा अवस्था सर्वेक्षण तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने(अध्ययन /सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	22522	पटक	1	0.47	10	1	0.47
2.7.7.72	मकवानपुरको बकैया खोलामा आश्रित समुदायको क्षमता अभिवृद्धि तथा रेन्चिङ्ग कार्यक्रम(अध्ययन /सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	22522	पटक	1	0.24	5	1	0.24
2.7.7.73	मकवानपुरको सामरि खोलामा रेन्चिङ्ग कार्यक्रम संचालन गर्न (स्थानिय जातको माछा भुरा छोड्ने)(अध्ययन /सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	22522	पटक	1	0.24	5	1	0.24
2.7.7.74	पोखराको ताल हरुको जैविक तथा बायोलिमेनोलोजिकल अध्ययन तथा मलाहा	22522	पटक	2	0.47	10	1	0.24

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व.२०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
	समुदायको क्षमता अभिवृद्धी							
2.7.17.41	मत्स्य रोग परजिवि तथा पानीको गुणस्तर व्यवस्थापनका लागि आपत कालिन सेवा संचालन(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	पटक	3	0.28	6	1	0.09
2.7.17.42	माउ माछा खरिद तथा पालन व्यवस्थापन(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	22522	पटक/संख्या	1000	0.90	19	1000	0.90
2.6.4.401	मत्स्य विज्ञ उत्पादनकर्ता, विज्ञहरु लगायत सरोकारवालाहरुको अन्तरक्रिया गोष्ठी(उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	22512	संख्या	1	0.19	4	1	0.19
2.7.2.129	उन्नत नस्रको जयन्ती रहुको फिउचर ब्रूड टयाग सहित खरिद तथा ढुवानी(कच्चा पदार्थ तथा अन्य मालसामान खरीद खर्च)	22521	बटा	500	0.14	3	0	0.00
2.7.2.130	उन्नत नस्रको जयन्ती रहुको भविष्यको माउ व्यवस्थापन खर्च (उत्पादन सामग्री खर्च)(कच्चा पदार्थ तथा अन्य मालसामान खरीद खर्च)	22521	के.जी.	400	0.04	0.8	0	0.00
2.7.2.131	मत्स्य स्वास्थ्य जांच तथा प्रयोगशाला संचालन सम्बन्धि Reagent खरिद(कच्चा पदार्थ तथा अन्य मालसामान खरीद खर्च)	22521	पटक	1	0.28	6	1	0.28
2.7.5.410	किसानको पोखरीमा ५०% अनुदानमा उन्नत नस्र माछाको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि प्रदर्शन कार्यक्रम(प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	22522	संख्या	5	0.24	5	0	0.00
2.7.5.411	मत्स्य पर्यटन क्षेत्र विकास तथा प्रवर्द्धनका लागि डकुमेन्ट्री तयारी तथा स्थानीय संचारमा प्रसारण(प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	22522	संख्या	2	0.14	3	0	0.00
2.7.5.412	प्रदर्शन पोखरी स्थलमा उन्नत प्रविधि सम्बन्धि स्थलगत तालिम(प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	22522	पटक	5	0.06	1.25	0	0.00
2.8.1.353	नस्र सुधार कार्यक्रम क्षेत्र अनुगमन(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	22611	पटक	6	0.30	6.45	0	0.00
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:					31.15	660.5		20.85
कुल जम्मा (चालु कार्यक्रम र पुर्जीगत)					70.83	1502		52.28
प्रशासनिक					29.17	618.65		29.17

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व. २०७६/०७७

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	ख.शी.	ईकाई	लक्ष्य वार्षिक			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट लाखमा	परिमाण	भारित
कुल जम्मा					100.00	2120.65		81.45

वार्षिक खर्च रकम: 1552.82

वार्षिक भारित प्रगति प्रतिशत: 81.45

वार्षिक वित्तिय प्रगति प्रतिशत: 73.22

३.१.३ मत्स्य बीजको उत्पादन विवरण

क्र. सं.	कार्यक्रम	इकाई	केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र वालाजु		मत्स्य मानव संसाधन विकास तथा प्रविधि परिक्षण केन्द्र, जनकपुर, धनुषा		प्राकृतिक जलाशय मत्स्य प्रवर्द्धन एवं संरक्षण केन्द्र हेटौडा मकवानपुर		मत्स्य शुद्ध नक्ष संरक्षण तथा प्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र, भैरहवा, रुपन्देही		जम्मा वार्षिक		
			वार्षिक लक्ष	वार्षिक प्रगति	वार्षिक लक्ष	वार्षिक प्रगति	वार्षिक लक्ष	वार्षिक प्रगति	वार्षिक लक्ष	वार्षिक प्रगति	वार्षिक लक्ष	प्रगति	प्रतिशत
1	ह्याचिलिङ्ग उत्पादन तथा बितरण	संख्या हजार	0	0	30000.00	30950.00	50000	18350	37500	37000	117500	86300.00	73.4
2	फ्राई उत्पादन तथा बितरण	संख्या हजार	400	150	2000	2025.2	2500	1071.5	1000	759.7	5900	4006.40	67.9
3	फिङ्गरलिङ्ग उत्पादन तथा बितरण	संख्या हजार	200	255.686	2000	1751.92	1300	983.1	1500	1049	5000	4039.38	80.8
4	एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग उत्पादन तथा बितरण	संख्या हजार	171	167.819	0	0	0	0	1290	805	1461	972.89	66.6
5	शुद्ध नक्षको एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग उत्पादन तथा बितरण	संख्या हजार	0	0	0	0	0	0	400	345	400	345.09	86.3
6	शुद्ध नक्षको ह्याचिलिङ्ग उत्पादन तथा बितरण	संख्या हजार	0	0	0	0	0	0	6000	6300	6000	6300.00	100.0
7	शुद्ध नक्षको फिङ्गरलिङ्ग उत्पादन तथा बितरण	संख्या हजार	0	0	0	0	0	0	500	408.489	500	408.49	81.7
8	सौन्दर्य माछा उत्पादन तथा बितरण	संख्या हजार	40	43.621	0	0	0	0	0	0	40	43.62	100.0

क्र. सं.	कार्यक्रम	इकाई	केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र बालाजु		मत्स्य मानव संसाधन विकास तथा प्रविधि परिक्षण केन्द्र, जनकपुर, धनुषा		प्राकृतिक जलाशय मत्स्य प्रवर्द्धन एवं संरक्षण केन्द्र हेटौडा मकवानपुर		मत्स्य शुद्ध नक्ष संरक्षण तथा प्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र, भैरहवा, रुपन्देही		जम्मा वार्षिक		
			वार्षिक लक्ष	वार्षिक प्रगति	वार्षिक लक्ष	वार्षिक प्रगति	वार्षिक लक्ष	वार्षिक प्रगति	वार्षिक लक्ष	वार्षिक प्रगति	वार्षिक लक्ष	प्रगति	प्रतिशत
9	खाने माछा उत्पादन	मे.टन	0.4	0.427	1.0	0.0	3	2.113	0.8	0.811	5.2	3.35	64.4
10	कुल मत्स्य विकास कार्यक्रम अनुगमन	पटक	60	42	10	0	11	11	12	9	93	62.00	66.7
11	शुद्ध नक्षको फ्युचरबुड ट्यागिङ्ग गरि वितरण	संख्या	0	0	0	0	0	0	2000	0	2000	0.00	0.0

३.१.४ राजस्व तथा वेरुजुको विवरण

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र बालाजु मातहतका कार्यालयहरु					
आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ को राजस्व विवरण तृतीय चौमासिक					
क्र.सं.	कार्यालय	प्रथम चौमासिक जम्मा रकम रु	दोस्रो चौमासिक जम्मा रकम रु	तेस्रो चौमासिक जम्मा रु	हाल सम्मको जम्मा रकम रु (वार्षिक)
1	केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र बालाजु	721636	568407.16	385620.5	1675663.66
2	मत्स्य मानव संसाधन विकास तथा प्रविधि परिक्षण केन्द्र, जनकपुर, धनुषा	1012183	391234	1660144.5	3063561.50
3	प्राकृतिक जलाशय मत्स्य प्रवर्द्धन एवं संरक्षण केन्द्र, मकवानपुर, हेटौडा	903946.26	488950.9	714515.00	2107412.16
4	मत्स्य शुद्ध नक्ष संरक्षण तथा प्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र, भैरहवा, रुपन्देही	1936318.8	691264.5	1737064.25	4364647.50
	जम्मा	4574084	2139856.57	4497344.25	11211284.82

३.१.५ वेरुजु

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र बालाजु मातहतका कार्यालयहरु					
आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ को तृतीय चौमासिक एवं वार्षिक वेरुजु रकमको विवरण					
क्र.सं.	कार्यालय	सुरुको वेरुजु	वेरुजु फछोँट	कुल वेरुजु वाँकी	वेरुजु फछोँट %
१	केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र, बालाजु	120697.45	०.०	120697.45	0.00
२	मत्स्य मानव सशाधन विकास तथा प्रविधि परिक्षण केन्द्र, जनकपुरधाम	37231	०.०	37231	0.00
३	प्राकृतिक जलाशय मत्स्य प्रवर्द्धन एव सरक्षण केन्द्र, हेटौडा	191203	०.०	191203	0.00
४	मत्स्य शुद्ध नल्ल सरक्षण तथा प्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र भैरहवा	25495.95	०.०	25495.95	0.00
जम्मा		374627.4	०.०	374627.4	0.00

आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ को उत्पादन सामग्री वजेट खर्च र राजश्व रकमको तुलनात्मक अवस्था (वार्षिक)

क्र.सं.	कार्यालय	उत्पादन सामग्रीको जम्मा विनियोजित वजेट रकम रु	उत्पादन सामग्रीको जम्मा खर्च रकम रु	राजश्व रकम जम्मा रु	तुलनात्मक %
1	केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र बालाजु	1572000.00	1480292.00	1675663.66	113.198
2	मत्स्य मानव संसाधन विकास तथा प्रविधि परिक्षण केन्द्र, जनकपुर, धनुषा	3580000.00	3580000.00	3063561.50	85.574

3	प्राकृतिक जलासय मत्स्य प्रवर्द्धन ँव संरक्षण केन्द्र, मकवानपुर, हेटौडा	3990000.00	3989965.27	2107412.16	52.818
4	मत्स्य शुद्ध नक्ष संरक्षण तथा प्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र, भैरहवा, रुपन्देही	8158000.00	8158000.00	4364647.5	53.501
	जम्मा	17300000.00	17208257.27	11211284.82	65.151

भाग ४

मत्स्य तथ्याङ्क एवं विविध जानकारी

४.१ मत्स्य तथ्याङ्क

			२०६७/ ६८	२०६८/ ६९	२०६९/ ७०	२०७०/ ७१	२०७१/ ७२	२०७२/ ७३	२०७३/ ७४	२०७४/ ७५	२०७५/ ७६	२०७६/ ७७	वृद्धि दर
1	उत्पादन	मे.टन	52,450	56,000	57,520	64,900	69,500	77,000	83,898	86,544	91,882	97271	5.87
1.1	प्राकृतिक जलासय	मे.टन	21,500	21,500	21,500	21,500	21,500	21,500.0	21,000.0	21,000	21,000	21000	0.00
1.2	मत्स्यपालन व्यवस्थापन	मे.टन	30,950	34,500	36,020	43,400	48,000	55,500.0	62,897.5	65,544	70,882	76271	7.60
1.2 .1	पोखरी	मे.टन	26,940.7 1	29,998.8 6	31,220.5 3	37,427.0 0	41,480.8 4	48,543.0	55,842.1	58,433	62,725	66906	6.67
1.2 .2	धान खेतमा माछापालन	मे.टन	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.0	22.5	15	15	11	-26.67
1.2 .3	घोल	मे.टन	3,300.00	3,750.00	4,050.00	5,220.00	5,704.00	6,100.0	6,300.0	6,390	7,339	8432	14.89
1.2 .4	इन्क्लोजर	मे.टन	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.0	97.5	65	60	55	-8.33
1.2 .5	केज/पिजडा	मे.टन	360.00	360.00	360.00	350.00	350.00	350.0	298.9	302.28	305	307	0.66
1.2 .6	रेस वेज	मे.टन	140.00	180.00	180.00	192.00	250.00	300.0	315.0	320	420	551	31.19
1.2	सरकारी फार्म	मे.टन	24.00	26.00	24.00	26.00	30.00	22.0	21.5	18.8	18	7	-61.11

			२०६७/ ६८	२०६८/ ६९	२०६९/ ७०	२०७०/ ७१	२०७१/ ७२	२०७२/ ७३	२०७३/ ७४	२०७४/ ७५	२०७५/ ७६	२०७६/ ७७	वृद्धि दर
.7													
2	पानीको सतहको क्षेत्रफल												
2.1	पोखरी	हे.	7,277.00	7,939.00	8,020.00	8,600.00	9,200.00	9,934.4	11,396.0	11,895	12,749	13,475.8 8	5.70
2.1 .1	पोखरीको उत्पादकत्व	मे.टन/हे.	3.70	3.78	3.89	4.35	4.51	4.9	4.9	4.91	4.92	4.96	0.81
2.2	धान खेतमा माछापालन	हे.	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.0	75.0	50	50	50	0.00
2.3	घोल	हे.	2,200.00	2,500.00	2,700.00	2,900.00	3,100.00	3,300.0	3,500.0	3,550.00	3,550.00	3550.0	0.00
2.4	इन्क्लोजर	हे.	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.0	75.0	50	46	42.3	-8.00
2.5	केज/पिजडा	मि. क्युव	60,000.0 0	60,000.0 0	60,000.0 0	70,000.0 0	70,000.0 0	70,000.0	71,000.0	71,800.0 0	72,500.00	73206.8	0.97
2.6	रेस वेज	हे.	0.70	0.90	1.00	1.20	2.50	3.0	3.2	3.2	3.5	3.9	11.43
3	मत्स्य बीज उत्पादन तथा वितरण (फ्राइ)	हजार	108,900	120,620	121,987	148,501	191,345	212,355	282,585	295,130	339,224	438628	29.30
3.1	सरकारी क्षेत्र (फ्राइ)	हजार	28,535	28,886	28,206	31,982	40,000	57,735	63,666	74,505	66,124	100572	52.10
3.1 .1	ह्याचलिङ्ग	हजार	125,558	122,515	127,645	132,296	188,500	186,928	220,438	257,427	212,600	222475	4.64
3.1 .2	फ्राइ	हजार	14,835	15,150	16,612	15,462	15,700	16,971	17,163	18,037	16,260	14825	-8.83
3.1 .3	फिङ्गरलिङ्ग	हजार	6,850	6,868	5,797	8,260	12,150	11,970	13,332	16,650	15,360	13516	-12.01
	एडभान्स फिङ्गरलिङ्ग											1316	

			२०६७/ ६८	२०६८/ ६९	२०६९/ ७०	२०७०/ ७१	२०७१/ ७२	२०७२/ ७३	२०७३/ ७४	२०७४/ ७५	२०७५/ ७६	२०७६/ ७७	वृद्धि दर
3.1													
3.2	निजी क्षेत्र (फ्राइ)	हजार	80,365	91,734	93,781	116,519	151,345	154,620	218,919	220,625	273,100	338056	23.78
4	अन्य												
4.1	मत्स्यपालन व्यवसायमा लागेका घरधुरी	संख्या	36,403	39,084	39,967	42,310	44,650	47,218	51,434	52,726	54,237	55791	2.87
4.2	मत्स्यपालनमा सिर्जित रोजगारी	संख्या	94,498	101,516	103,483	109,620	115,800	122,772	134,733	138,439	143,241	148210	3.5
4.3	प्राकृतिक जलासय व्यवस्थापनवाट सिर्जित रोजगारी	संख्या	462,067	462,067	462,067	462,067	462,067	462,067	448,733	448,733	421,354	395646	-6.1
4.4	प्रति व्यक्ति मत्स्य उत्पादन	के.जी.	1.97	2.11	2.14	2.38	2.52	2.75	2.96	3.01	3.11	3.33	7.1
4.5	मत्स्य आयात	मे.टन	5,370	7,425	9,963	12,869	11,177	7,153	11,220	10,756	9,334	6083	-34.83
4.6	प्रति व्यक्ति मत्स्य उपलब्धता (उत्पादन +आयात)	के.जी.	1.97	2.39	2.51	2.86	2.92	3.01	3.36	3.39	3.42	3.54	3.5
4.7	मत्स्य व्यवसायवाट आय	रुपैया (दश लाख)	11,716	12,860	15,520	21,621	24,703	28,935	32,378	33,835	35,357	39294	11.1
4.8	कृषि/वन तथा खनिज(फ्राइमरी क्षेत्र)को ग्राहस्थ उत्पादनमा मा माछाको योगदान	प्रतिशत	2.61	2.49	2.79	3.70	3.96	4.22	4.29	4.18	4.2	4.8	14.3
4.9	कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा माछाको योगदान	प्रतिशत	0.93	0.88	0.97	1.21	1.24	1.32	1.34	1.13	1.34	1.3	-3.0

४.२ माछा आयात निर्यात विवरण

आ.ब.	आयात								निर्यात
	खाने माछा (मे.टन)	बोनलेसफ्रेस माछा (मे.टन)	तयारीड्राई फिस (मे.टन)	सिपी (मे.टन)	फिसमिल (मे.टन)	सिट्रामाछा (मे.टन)	माछाभुरा (संख्या)	एक्वारिएममाछा (संख्या)	खाने माछा (मे.टन)
२०६३/६४	२,२६१.२३	-	-	७.७०	३०.०२	२,५१०.८३	८४९,२७०.००	५४९,७६४	२.८६
२०६४/६५	२,०३४.७७	-	-	१३९०.५२	३५१.२०	२७७.१२	१७२,५९०.००	२,६११,८८४	४.१५
२०६५/६६	३,४६९.९४	-	-	१४९५.८५	१,०९७.७५	३९३.६७	१४,२१२.००	-	१३४.६५
२०६६/६७	४,३३४.८६	२५३.२०	२०.३४	६९९.४५	४३२.२०	२९४.८९	७,४९३.००	-	८५०.००
२०६७/६८	५,३७०.२०	१८.००	१.६०	६५७.२०	४८१.००	३३४.११	३,२८७,८६४.००	११,१५८	०.३६
२०६८/६९	७,४२४.९४	३८१.८२	१.००	७७०.६१	२७२.३३	५८०.८१	८,९७५,१२९.००	२८,९७२	०.१०
२०६९/७०	९,९६३.०६	२७०.७९	४.८५	१०७८.८६	२१४.११	५९४.६२	१४,५६४,१००.००	१०४,५४८	०.२०
२०७०/७१	१२,८६९.४९	१०९.५०	१.१६	८६५.४२	८२.८६	१९८८१.६३	११,०८३,०००.००	२१७,२४८	-
२०७१/७२	११,१७६.८७	-	-	३३०३.११	३७६.११	८२५.४०	१५,९४८,९९१.००	२५६,८२४	०.४०
२०७२/७३	७,१५३.४८	७८.४०	-	८२०२.२४	२९५.४५	२५८९.८२	७,५१२,३६०.००	२६९,८२५	-
२०७३/७४	११,२२०.२	४४३.४०	९४.००	६४९.४०	२५८.७०	५८९.२०	३,७८१,५९२.००	२७०,९७९.००	११५.००
२०७४/७५	१०,७५७.०२	४९१.४६	-	३१८.२९	३९२.६२	४९७.४१	९०८६३०	२७३५२८	
२०७५/७६	९३३४	-	-	-	-	-	-	३१७०२६	
२०७६/७७	६०८३								

४.३ माछाको उत्पादन जिल्लागत विवरण

प्रदेश	जिल्ला	२०७६/७७			
		पोखरी संख्या	पानीको सतही क्षेत्रफल (हे.)	माछा उत्पादन मे.टन	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
प्रदेश १	ताप्लेजुंग	16	0.5	0.8	1.5
प्रदेश १	संखुवासभा	50	2	3.0	1.5
प्रदेश १	सोलुखुम्बु	17	0.7	1.1	1.5
प्रदेश १	पाँचथर	80	5.6	8.4	1.5
प्रदेश १	इलाम	186	15.06	26.4	1.8
प्रदेश १	तेह्रथुम	25	1	1.5	1.5
प्रदेश १	धनकुटा	70	2	3.0	1.5
प्रदेश १	भोजपुर	38	0.7	1.1	1.5
प्रदेश १	खोटाङ्ग	80	4	6.0	1.5
प्रदेश १	ओखलढुंगा	47	1.2	1.8	1.5
प्रदेश १	उदयपुर	445	70.9	248.2	3.5
प्रदेश १	झापा	2062	335.3	1643.0	4.9
प्रदेश १	मोरङ्ग	4461	808.1	3798.1	4.7
प्रदेश १	सुनसरी	1922	572.31	2796.3	4.9
	प्रदेश १	9499	1819.37	8538.5	4.7
प्रदेश २	सप्तरी	2734	1062	5203.8	4.9
प्रदेश २	सिराहा	2219	882.44	4235.7	4.8
प्रदेश २	धनुषा	2556	1225.1	6248.0	5.1
प्रदेश २	महोत्तरी	2010	900	4177.8	4.6
प्रदेश २	सर्लाही	1310	581.5	2849.4	4.9
प्रदेश २	रौतहट	1237	587.09	2935.5	5.0
प्रदेश २	वारा	4290	1528.67	9019.2	5.9
प्रदेश ९	पर्सा	1856	578.29	2949.3	5.1
	प्रदेश २	18212	7345.09	37618.6	5.1
वागमती प्रदेश	दोलखा	15	1	1.5	1.5
वागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	46	5	19.0	3.8

प्रदेश	जिल्ला	२०७६/७७			
		पोखरी संख्या	पानीको सतही क्षेत्रफल (हे.)	माछा उत्पादन मे.टन	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
वागमती प्रदेश	रसुवा	27	0.5	0.8	1.5
वागमती प्रदेश	रामेछाप	39	2.9	8.1	2.8
वागमती प्रदेश	सिन्धुली	346	17.7	41.8	2.4
वागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	120	12	28.9	2.4
वागमती प्रदेश	भक्तपुर	44	8	16.5	2.1
वागमती प्रदेश	ललितपुर	75	11	21.6	2.0
वागमती प्रदेश	काठमाण्डौ	112	14	29.2	2.1
वागमती प्रदेश	नुवाकोट	155	17	39.8	2.3
वागमती प्रदेश	धादिङ्ग	216	18	66.4	3.7
वागमती प्रदेश	मकवानपुर	473	59.32	206.7	3.5
वागमती प्रदेश	चितवन	2526	521.07	2709.6	5.2
	वागमती प्रदेश	4194	687.49	3189.8	4.6
गण्डकी प्रदेश	मनाङ्ग	0	0	0.0	0.0
गण्डकी प्रदेश	मुस्ताङ्ग	0	0	0.0	0.0
गण्डकी प्रदेश	गोर्खा	206	20	39.8	2.0
गण्डकी प्रदेश	लमजुङ्ग	161	13	51.1	3.9
गण्डकी प्रदेश	तनहु	321	31	79.0	2.5
गण्डकी प्रदेश	कास्की	254	33	100.9	3.1
गण्डकी प्रदेश	पर्वत	75	8.5	21.7	2.6
गण्डकी प्रदेश	स्याङ्गजा	222	18	58.0	3.2
गण्डकी प्रदेश	म्याग्दी	43	2.1	4.9	2.3
गण्डकी प्रदेश	वाग्लुङ्ग	47	6.3	10.5	1.7
गण्डकी प्रदेश	नवलपरासी	824	181	895.0	4.9
	गण्डकी प्रदेश	2153	312.9	1260.9	4.0
लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	108	16.1	35.1	2.2
लुम्बिनी प्रदेश	गुल्मी	129	11.5	26.4	2.3
लुम्बिनी प्रदेश	अर्घाखाँची	63	6.73	13.6	2.0
लुम्बिनी प्रदेश	नवलपरासी पश्चिम	515	209.6	943.2	4.5
लुम्बिनी प्रदेश	रूपन्देही	4523	1094.6	6020.3	5.5

प्रदेश	जिल्ला	२०७६/७७			
		पोखरी संख्या	पानीको सतही क्षेत्रफल (हे.)	माछा उत्पादन मे.टन	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
लुम्बिनी प्रदेश	कपिलवस्तु	1117	579	2952.9	5.1
लुम्बिनी प्रदेश	दाङ्ग	1285	249.8	1199.0	4.8
लुम्बिनी प्रदेश	बाँके	1357	263.3	1169.8	4.4
लुम्बिनी प्रदेश	वर्दिया	1955	418.7	2051.6	4.9
लुम्बिनी प्रदेश	रुकुम पूर्व	0	0	0.0	0.0
लुम्बिनी प्रदेश	प्युठान	115	10.8	25.4	2.4
लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	84	4.7	9.0	1.9
	लुम्बिनी प्रदेश	11251	2864.83	14446.3	5.0
कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	0	0	0.0	0.0
कर्णाली प्रदेश	मुगु	0	0	0.0	0.0
कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	0	0	0.0	0.0
कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	2	1	1.5	1.5
कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	0	0	0.0	0.0
कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	104	4.86	10.7	2.2
कर्णाली प्रदेश	सल्यान	98	10	15.6	1.6
कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	0	0	0.0	0.0
कर्णाली प्रदेश	दैलेख	80	4	6.0	1.5
कर्णाली प्रदेश	सुर्खेत	61	13	40.6	3.1
	कर्णाली	345	32.7	74.4	2.3
सुदूरपश्चिम प्रदेश	वाजुरा	15	1.5	2.3	1.5
सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ्ग	8	0.5	0.8	1.5
सुदूरपश्चिम प्रदेश	दार्चुला	15	1.5	0.0	0.0
सुदूरपश्चिम प्रदेश	अछाम	30	5	0.0	0.0
सुदूरपश्चिम प्रदेश	डोटी	12	2	3.0	1.5
सुदूरपश्चिम प्रदेश	वैतडी	15	1	0.0	0.0
सुदूरपश्चिम प्रदेश	डडेलधुरा	20	2	0.0	0.0
सुदूरपश्चिम प्रदेश	कैलाली	1600	220	943.1	4.3
सुदूरपश्चिम प्रदेश	कञ्चनपुर	1000	180	828.7	4.6
	सुदूरपश्चिम	2715	413.5	1777.9	4.3

प्रदेश	जिल्ला	२०७६/७७			
		पोखरी संख्या	पानीको सतही क्षेत्रफल (हे.)	माछा उत्पादन मे.टन	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
	जम्मा	48369	13475.9	66906.3	4.96

४.३.१ प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	पोखरी संख्या	पानीको सतही क्षेत्रफल (हे.)	माछा उत्पादन मे.टन	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)
प्रदेश १	9499	1819.4	8538.5	4.7
प्रदेश २	18212	7345.1	37618.6	5.1
वागमती प्रदेश	4194	687.5	3189.8	4.6
गण्डकी प्रदेश	2153	312.9	1260.9	4.0
लुम्बिनी प्रदेश	11251	2864.8	14446.3	5.0
कर्णाली प्रदेश	345	32.7	74.4	2.3
सुदूरपश्चिम प्रदेश	2715	413.5	1777.9	4.3

४.४ मत्स्य सम्बन्धी विविध जानकारी

४.४.१ मत्स्य अनुसन्धान तथा प्रसारमा क्रियाशील कार्यालयहरूको विवरण

क्र.सं.	कार्यालयको नाम, ठेगाना	फोन नं.	मोवाईल नं.	वेबसाईट	ईमेल
क	पशु सेवा विभाग अन्तर्गतका निकायहरू				
१	केन्द्रिय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र, बालाजु, काठमाण्डौ	०१-४३५०८३३ ४३८५६८६	९८५१२४५६०६ (प्रमुख मत्स्य विकास अधिकृत)	www.dofd.gov.np	dofnep@yahoo.com info@dofd.gov.np dofnep@gmail.com
२	मत्स्य मानव संसाधन विकास तथा प्रविधि परिक्षण केन्द्र, जनकपुर, धनुषा	०४१-५२०१५६ ५२०३९६(F)	९८५४०२५३९६	www.fdtcjk.gov.np	fdtc@gmail.com
३	प्राकृतिक जलाशय मत्स्य प्रवर्द्धन एवं संरक्षण केन्द्र हेटौडा, मकवानपुर	०५७-५२०५६७	९८५५०७०३१५		bisnusilwal@ymail.com
४	मत्स्य शुद्ध नक्ष संरक्षण तथा प्रवर्द्धन श्रोत केन्द्र, भैरहवा, रुपन्देही	०७१-४२९१८४ ४२९३१६(F)	९८५७०२४३१६		fdcbhairahawa@yahoo.com
५	मत्स्य विकास केन्द्र, कुलेखानी	०५७-६२०२३७	९८५५०७०२३७		rdckulekhani@hotmail.com
६	मत्स्य विकास केन्द्र, मिर्मी, स्याङ्जा	०६३-४०३००६	९८५६०५१००६		
७	मत्स्य विकास केन्द्र, फत्तेपुर, सप्तरी	०३१-५५००९२	९८५२८२०९३५		fdcfattepur२०२९@gmail.com
८	मत्स्य विकास केन्द्र, लहान, सिरहा	०३३-५६०५१४	९८५२८३१११४	www.fdclahan.gov.np	fdclahan@gmail.com
९	मत्स्य विकास केन्द्र, महादेवपरी, बाँके	०८१-५२९२२०	९७५८००१०६९		bhusaldeep@gmail.com
१०	मत्स्य विकास केन्द्र, गेटा, कैलाली	०९१-५७५१२० ५७५०३७ ५७५११९(F)	९७५९००३३१०	www.fdckailali.gov.np	fdckailali@gmail.com
ख	नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद अन्तर्गतका निकायहरू				
१	मत्स्य अनुसन्धान महाशाखा, गोदावरी, ललितपुर	०१-५१७४२६३	९८५११९५७६३	www.fisheries-narc.gov.np	info@fisheries-narc.gov.np
२	मत्स्य अनुसन्धान केन्द्र, पोखरा कास्की	०६१-५६००८९ बेगनास	९८५११२९६७८	www.narc.gov.np	frcpokhara@gmail.com

क्र.सं.	कार्यालयको नाम, ठेगाना	फोन नं.	मोबाईल नं.	वेबसाईट	ईमेल
		०६१-४६२००४ फेवा			
३	मत्स्य अनुसन्धान केन्द्र, त्रिशुली, नुवाकोट	०१०-५६०२२६ -५६०६२६	९८५२०२५९९८	www.trouttrishuli.gov.np	troutfish.trishuli@gmail.com
४	रेन्बो ट्राउट मत्स्य अनुसन्धान केन्द्र, धुन्चे, रसुवा	०१०-५४००२४	९८४९४२४९६८	-	troutfish.rasuwa@gmail.com
५	कालीगण्डकी मत्स्य ह्याचरी,बेलटारी स्याङजा		९८५६०९६७८९	-	
६	क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र (मत्स्य अनुसन्धान इकाई), तरहरा, सुनसरी	०२५-४७६४६९	९८०४९४४६२३	www.rarstnarc.gov.np	rarst.narc@gmail.com
७	क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र (मत्स्य अनुसन्धान इकाई), परवानीपुर, बारा		९८४२४०९३८३	www.narc.gov.np	rarspar@yahoo.com
८	क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र (मत्स्य अनुसन्धान इकाई), खजुरा, बाँके	०८१-६२९२२६ ६२९२२७	९८६६७०६०२५		rarskhajura@radiffmail.com

४.४.२ मत्स्यसँग सम्बन्धित शिक्षण संस्थाहरुको नाम

क्र. सं.	संस्थाको नाम	ठेगाना	स्थापना	फोन नं.	ईमेल	वेबसाईट	संचलित कार्यक्रम
१	Agriculture and Forestry University (AFU) Faculty of Animal Science, Veterinary Science and Fisheries	रामपुर, चितवन	सन् २०१०	०५६५२६०९ ४ ०५६५९२९३ ९		www.afu.edu.np/vet/	B.Sc.Fisheries and Master in Fisheries
२	Institute of Agriculture and Animal Science (IAAS) Tribhuvan University	सानेपा, ललितपुरनेपाल	सन् १९७२	०१५५५२३७ ८ ०१५५५००८ ७	info@iaas.edu.np	www.iaas.edu.np/	Master in Fisheries

४.४.३ विश्वविद्यालय/क्याम्पसमा कार्यरत मत्स्य प्राध्यापकहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम	विश्वविद्यालय/क्याम्पस	पद/तह	मोबाईलनं.	ईमेल ठेगाना
१					
२	प्रा. डा. सुनिला राई	कृषि तथा वन विज्ञान विश्व विद्यालय (AFU)	प्राध्यापक	९८५९९९४०९८	sunilarai@yahoo.com
३	प्रा.डा.दिलिप कुमार झा	कृषि तथा वन विज्ञान विश्व विद्यालय (AFU)	प्राध्यापक	९८४५९५५९५४ ९८०४२७३४७५	dkjha.ait@gmail.com, dkjha30@yahoo.com
४	डा. नारायण पण्डित	कृषि तथा वन विज्ञान विश्व विद्यालय (AFU)	उप-प्राध्यापक	९८५५०४६९०२	panditnp@hotmail.com
५	कमला घर्ती	कृषि तथा वन विज्ञान विश्व	उप-प्राध्यापक	९८४५२७५८९९	kamalacnp@yahoo.com

क्र.स.	नाम	विश्वविद्यालय/क्याम्पस	पद/तह	मोबाईलनं.	ईमेल ठेगाना
		विदद्यालय (AFU)			
६	नवीन बाबु खनाल	कृषि तथा वन विज्ञान विश्व विद्यालय (AFU)	उप-प्राध्यापक	९८५५०६६४४०	nabinbabukhanal@gmail.com
७.	राहुल रंजन	कृषि तथा वन विज्ञान विश्व विद्यालय (AFU)	उप-प्राध्यापक	९८५५०५२७५६	
७	प्रा. नागेन्द्र राय चौधरी यादव	त्रिभुवन विश्वविद्यालय/रामपुर क्याम्पस	प्राध्यापक	९८४५०५०९०७	
८	राम भजन मण्डल	त्रिभुवन विश्वविद्यालय/लमजुङ्ग क्याम्पस	उप-प्राध्यापक	९८४९७६५३९८	rbmandal2000@gmail.com
९	रविन्द्र कुमार यादव	„	उप-प्राध्यापक	९८०५३९५९०७	ravindrakumar626@yahoo.com
१०	शैलेश गुरुङ्ग	त्रिभुवन विश्वविद्यालय/पकिलहवा क्याम्पस	उप-प्राध्यापक	९८४७०५०४०४	gurungshailash@gmail.com
११	प्रा.अरविन्द कुमार सिंह	त्रिभुवन विश्वविद्यालय/केन्द्रिय क्याम्पस	प्राध्यापक	९८४५६९५३४३	
१२		गोकुलेध्वर कृषि तथा पशु विज्ञान क्याम्पस, बैतडी			
१३	सुशिला के.सी.	हिमालयन कलेज अफ एग्रिकल्चर सायन्स एण्ड टेक्नोलोजी काठमाडौं	एडजन्ट प्रोफेसर	९८४९३६०६३९	sushilaskc@gmail.com
१४	राजु खडका	नेपाल पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, भरतपुर			
१५		क्याम्पस अफ लाइभ साइन्स, तुलसीपुर, दाङ			
१६		पशु टेक्निकल कलेज, लमही, दाङ			

४.४.४ साविकको मत्स्य विकास निर्देशनालयमा शुरू देखि हाल केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्रमा कार्यरत प्रमुखहरुको नामावली (रा.प. प्रथम, सह सचिव) मत्स्य

क्र. सं	नाम	पद	बहालमिति	मोबाईल नं	ईमेल ठेगाना
१	श्री रोहित बहादुर थापा	महानिदेशक	२०२८-२०२३		
२	श्री शशांक नारायण सरकार	महाशाखाप्रमुख	२०२३		
३	श्री कृष्ण गोपाल राजवंशी	महाशाखाप्रमुख	२०३०-२०४४		
४	श्री भरत प्रसाद शर्मा	महाशाखाप्रमुख	२०४५-२०४७	९८४९९९९०७२	
५	श्री हृदय नारायण मानन्धर	महाशाखाप्रमुख	२०४७-२०४८		
६	श्री माधव बहादुर पन्थ	महाशाखाप्रमुख	२०४८-२०५१	९८९८०३९०६९	mbpant@hotmail.com
७	डा. दीप बहादुर स्वार	कार्यक्रमनिदेशक	२०५५-२०५९	९८५९०७६९८७	deep_bahadurswar?@live.in
८	श्री धरणीमान सिंह	कार्यक्रम निदेशक	२०६०-२०६०	९८४९२३९९९७	dharanimsingh@gmail.com
९	श्री शुक्र कुमार प्रधान	कार्यक्रम निदेशक	२०६१-२०६३		
१०	श्री किशोर कुमार उपाध्याय	कार्यक्रम निदेशक	२०६४-२०६७	९८४९८६०८८७	kishor.upadhyay@gmail.com
११	श्री राजेन्द्र कुमार के.सी.	कार्यक्रम निदेशक	२०६७-२०७१	९८५९९३२४३०	rajendrkr06@yahoo.com

१२	श्री रमानन्द मिश्र	कार्यक्रम निर्देशक	२०७१-२०७३	९८५११३२६६२	arvanmishra०१७@gmail.com
१३	श्री वैकुण्ठ अधिकारी (२०७५/४/१ देखि केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन संरक्षण केन्द्र बालाजु नामा करण भएको।	कार्यक्रम निर्देशक/ प्रमुख (रा.प.प्रथम सह सचिव)	२०७३- २०७६	९८४१७८५०४६	badhikari२७@gmail.com
१४	श्री शिव नारायण चौधरी	प्रमुख (रा.प.प्रथम सह सचिव)	२०७६- २०७६	९८४५०५५८४८	shivnchaudhary21@gmail.com
१५	श्री प्रमोद कुमार रिजाल	प्रमुख (रा.प.प्रथम सह सचिव)	२०७७-	९८४३२१६८६९	pkrijal@gmail.com

४.४.५ मूल्य सूचि

सरकारी फर्म/केन्द्रवाट उत्पादन भएका माछा भुरा तथा खाने माछाको विक्रीको मूल्य सुची निम्न अनुसार रहेकोछ।

क्र.सं.	माछाको जात	हयाचलिङ्ग (प्रतिलाख)	फ्राई भुरा (प्रति गोटा) १-२ ईन्च	फिगरलिङ्ग (प्रति गोटा) २-३ ईन्च	फिगरलिङ्ग (प्रति गोटा) (३-४ ईन्च)
१	रोहु/नैनी	रु२०००/- (दुई हजार)	रु०/२५ (पच्चिस पैसा)	रु०/७५ (पचहत्तर पैसा)	रु१/५० (एक रुपैया पचास पैसा)
२	सिल्भरकार्प, विगहेड कार्प/ ग्रास कार्प/कमनकार्प/भाकुर	रु२५००/- (दुई हजार पांच सय)	रु०/२५ (पच्चिस पैसा)	रु०/७५ (पचहत्तर पैसा)	रु १/५० (एक रुपैया पचास पैसा)

नोट: १. दश ग्राम वा सो भन्दा माथि साईजको माछा भूरा रु २००/- (दुईसय) प्रति के.जी.

२. माउ माछा रु २००/- (दुई सय) प्रति के.जी.

३. खाने माछा सम्बन्धित फार्म/केन्द्रले स्थानीय बजार भाउकोसर्भेक्षण प्रतिवेदन अनुसार खुद्रा मूल्यको बढीमा २० (बीस) प्रतिशत भन्दा कम

अर्थ मन्त्रालय को २०७५/९/५ को (मा.अर्थमन्त्री स्तर) निर्णयानुसार सौन्दर्य माछा भुरको नयाँ विक्री मुल्य सुची

क्र.सं.	जात	हालको मूल्य	के.म.प्र.तथा सं.के. बाट कायम हुनुपर्ने मूल्य (रु) प्रति गोटा			
			फ्राई	फिगरलिङ्ग	एडभान्स फिगरलिङ्ग	तौलको आधारमा प्रति के.जी.
१	कोईकार्प	२.५	५	१०	१५	५००
२	वलुन मोलिज ब्ल्याक	०	५	१०	१५	०
३	थाई गप्पी	०	५	१०	१५	०
४	कमेट गोल्ड फिस थाई	०	१५	३०	४०	०

५	ओरेन्डा गोल्ड फिस थाई	०	२०	३०	४०	०
६	SwordTail	०	५	१०	१५	०
७	ArowanaSilver	०	१००	२००	३००	०

४.४.६ दोहोरो मार्ग व्यवस्थापन कार्यक्रम

विगत लामो समयदेखि मत्स्य विकास केन्द्र, हेटौडा मा गरिएको सरकारी लगानीबाट अपेक्षित प्रतिफल हांशिल गर्न नसकिएकोले यस केन्द्रमा रहेको भौतिक सम्पतिबाट अपेक्षित उत्पादकत्व वृद्धि गर्न यस केन्द्रको प्रभाव क्षेत्रभित्र पर्ने जिल्लाका मत्स्य पालक कृषकहरूलाई उन्नत प्रविधि अनुकरण गर्न उत्साहित गर्न र केन्द्रलाई व्यवसायमुलक बनाउने उदेश्यले नेपाल सरकार को निर्णय २६।०७।०६०को मिति (मन्त्रपरिषद)बाट स्वीकृत भएको कृषि फार्म, केन्द्रहरूको दोहोरो मार्ग व्यवस्थापन प्रणाली तथा अतिरिक्त कार्यक्रम संचालन कोष सम्बन्धि कार्य विधि २०६० अनुरूप आ देखि ०६२।०६१ .व.बाहौंबर्षको रूपमा संचालन भई रहेको छ।

उद्देश्य:

कृषकहरूलाई अनुकरणीय हुने गरी उपलब्ध श्रोत र साधनहरूको पूर्ण उपयोग गराई फार्म/ केन्द्रहरूलाई व्यवसायमुलक बनाउने।

कार्यविधि:

कार्यक्रम संचालन वाट हुन आएको आम्दानी रकममा कार्य संचालन गर्दा खर्च भएको रकम घटाई खुद मुनाफा रकमलाई तपशिलमा उल्लेख भएअनुसार भाग लगाईने छ।

- नेपाल सरकारको सर्वसंचित कोषमा १५% ले दाखिला।
- कार्यालय संचालन २५ % ले छुट्याइने छ।
- मर्मत तथा संम्भार ३०% ले छुट्याइने छ।
- कर्मचारी प्रोत्साहन स्वरूप ३०% ले वितरण गरिने।

दोहोरो मार्ग व्यवस्थापन प्रणाली कार्यक्रममा संलग्न पोखरीको विवरण

क्रस.	पोखरीको नाम/कोड नम्बर	जलाशयको				डिलको अवस्था (सिमेन्टेड/सिल पोलिन/अर्देन)	पोखरीको अवस्था संचालनमा रहेको नरहेको मर्मत गर्नु पर्ने
		क्षत्रफल (हे.)	औषत लम्बाइ (मी.)	औषत चौडाई (मी.)	औषत गहिराइ (मी.)		
१	पी १	०.५	१२०	४१.६	१	अर्देन	आंसिक संचालनमा रहेको / मर्मत गर्नु पर्ने
२	पी २	२.६१	१९८	१३१.८	१.५	अर्देन	संचालनमा रहेको / मर्मत गर्नु पर्ने

३	पी ६	०.८९	११०	८०	१	अर्देन	संचालनमा रहेको / मर्मत गर्नु पर्ने
४	पी ७	०.८	११२	७१	०.७	अर्देन	संचालनमा रहेको / मर्मत गर्नु पर्ने
५	पी ८	१.०	१४५	६९	०.७	अर्देन	संचालनमा रहेको / मर्मत गर्नु पर्ने
६	पी ९	१.२	१३२	९१	०.७	अर्देन	संचालनमा रहेको / मर्मत गर्नु पर्ने
७	पी १०	१.०	१३६	७३.५	०.७	अर्देन	संचालनमा रहेको / मर्मत गर्नु पर्ने

दोहोरो मार्ग व्यवस्थापन प्रणाली संचालनमा देखिएका समस्याहरू

- अधिकांस पोखरीहरू जीर्ण अवस्थामा रहेको (कम गहिराई) वर्षा भरी पानी वगाई राख्नु पर्ने, ड्यामहरू अति कमजोर भई पानी चुहिने आदी ।
- जाडो याममा आउने साईबेरियन हांसवाट हुने क्षति ।
- वारवन्देजको अभावमा उत्पादित वस्तु चोरि हुने गरेको ।
- भुकम्पवाट पानी नअडने समस्या उत्पन्न भएको ।
- टिलापिया माछाको उपस्थितिले व्यवस्थापनमा असहजता ।

दोहोरो मार्ग व्यवस्थापन प्रणाली कार्यक्रमको आ.व. ०६२/६३ देखि ०७५/७६ सम्मको उत्पादन, आम्दानी, खर्च र खुद मुनाफा को प्रगति विवरण

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	जम्मा तौल मेटनमा.	आम्दानी रकम रु.	खर्च रकम रु.	खुद मुनाफा रकम रु.
१.	०६२/०६३	१५०३२.	९,१४,१३०।००	४,१०,०७१।००	५,०४,०५९।००
२.	०६३/०६४	१०८६७.	७,९३,७६१।००	५,८७,८६३।००	२,०५,८९८।००
३.	०६४/०६५	१२५७६.	८,३६,३८९।००	५,८९,२९६।००	२,४७,०९३।००
४.	०६५/०६६	१०६८६.	८,३७,८०१।००	६,२१,४८३।००	२,१६,३१८।००
५.	०६६/०६७	८७०१.	७,४३,७५२।००	६,३७,७८२।१५	१,०५,९६९।८५
६.	०६७/०६८	८३९५.	८,५४,४४०।००	५,५०,७३५।००	३,०३,७०५।००
७.	०६८/०६९	८०९६.	९,४९,०२२।००	५,६३,१५३।९२	३,८५,८६८।०८
८.	०६९/०७०	२४३२.	६,४०,५४०।००	५,५८,०५९।००	८२,४८१।००
९.	०७०/०७१	११२८.	१,९३,५००।००	५,१३,६६५।४५	-
१०.	०७१/०७२	२४८८.	४,१२,४७०।००	२,४६,२५७।००	१,६६,२१३।००
११.	०७२/०७३	३७००.	६,६७,०००।००	३,८४,०००।००	२,८३,०००।००

क्र.सं.	अर्थिक वर्ष	जम्मा तौल मेटनमा.	आम्दानी रकम रु.	खर्च रकम रु.	खुद मुनाफा रकम रु.
१२.	०७३/०७४	५.४६८	१०,५२,५९५।००	५,४७,४०३।००	५,०५,२९२।००
१३.	०७४/७५	-	१२,१६,४२७।००	६,२०,९२५।००	५,९५,५०२।००
१४.	०७५/७६	९०६९.५	१८,८६,४०४.००	६,८४,०९९.००	११,९२,३०४.००
१५	०७६/७७	०.४८३	९०६३९	६,७३,१००।००	-

४.४.७ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना (PMAMP) अन्तर्गत मत्स्य विकास कार्यक्रम संचालित जोन, सुपरजोनको विवरण

प्रदेश नं.	क्रसं.	जिल्ला	सुपर जोन /जोन ब्लक/	स्थानीय तहको नाम	कैफियत
१	१	मोरङ	जोन	रंगेलीन.पा., धनपालथाड गा.पा., कटहरी गा.पा.	
	२	सुनसरी	जोन	बराह न.पा., कोशी गा.पा., इनरुवा न.पा., राम धुनी न.पा.	
२	३	धनुषा	सुपर जोन	जनकपुर उ.म.न.पा., शहिदनगर न.पा., विदेह न.पा., हंशपुर न.पा., कमला न.पा., जनकनन्दनी गा.पा., औरही गा.पा.	
	४	महोत्तरी	जोन	भंगहा गा.पा., लोहारपट्टी गा. पा. एकडारा गा.पा	
	५	बारा	सुपर जोन	पचरौता न.पा., सिम्रौनगढ न.पा., आदर्श कोटवाल गा.पा., सुवर्ण गा.पा., देवपाल गा.पा., महागढीमाई न.पा., करैयामाई गा.पा., बारागढी गा.पा.	
लुम्बिनी	६	रूपन्देही	जोन	सियारी गा.पा., शुद्धोधन गा.पा., मायादेवी गा.पा., गैडहवा गा.पा.	
			ब्लक	ओमसतिया गा .पा.	
	७	कपिलबस्तु	जोन	बाणगंगा न.पा.(वडा १-११), बुद्धभमी न.पा. (वडा १-१०), महाराजगंज न.पा.(वडा ११), शिवराज न.पा.(वडा १,२,३,४,६)	

४.४.८ मत्स्य तथा जलीय जैविक विविधता सम्बन्धि महोत्वपूर्ण दिवसहरु

Important Days	Description
World Fisheries Day (November २१)	World Fisheries Day has been celebrated on the २१ November since १९९८. World Fisheries Day was established by the World Fisheries Forum (WWF) as an opportunity for reflection on our ever-increasing knowledge of the state of the oceans, fish stocks, fishers and coastal communities.
World Water Day (March २२)	An international day to celebrate freshwater was recommended at the १९९२ United Nations Conference on Environment and Development (UNCED) in Rio de Janeiro. The United Nations General Assembly responded by designating २२ March १९९३ as the first World Water Day. The decision to celebrate this day has been taken recently as drinking water sources are fast depleting. The world must wake up to the problem and begin conserving it.
World Wetlands Day (February २)	On २nd February १९७१, at Ramsar in Iran, an intergovernmental treaty was signed to promote country-level actions and international cooperation in protecting wetlands. This day is celebrated to commemorate the signing of the Ramsar convention and to raise public awareness of the ecological value and benefits of wetlands. Wetlands are a very important part of our biodiversity and it is essential to see that they are well protected..
World Fish Migration Day (April २१)	In २०११, a Dutch conservationist Herman Wanningen from the World Fish Migration Foundation, reached out to various organizations worldwide, including The Nature Conservancy, WWF, and the Freshwater Fish Specialist Group of the International Union for Conservation of Nature (FFSG-IUCN) to create a global celebratory day, which is today known as the World Fish Migration Day. WFMD took place and is now generally planned for every second year in May, under the coordination of the World Fish Migration Platform. (WFMD) is celebrated every other year to raise global attention to the need for restored river connections for migrating fish to achieve healthier fish stocks and more productive rivers.
World Rivers Day (last Sunday in September)	A World Rivers Day event was seen by agencies of the UN as a good fit for the aims of the Water for Life Decade and the proposal was approved. River enthusiasts from around the world came together to organise the first event in २००५ which was a great success and World Rivers Day was celebrated across dozens of countries.
World Water Monitoring Day (September १८)	World Water Monitoring Day was established in २००३ by America's Clean Water Foundation (ACWF) as a global educational outreach program. The program, subsequently named the "World Water Monitoring Challenge" and "EarthEcho Water Challenge," aims to build public awareness and involvement in protecting water resources around the world by empowering citizens to carry out basic monitoring of their local water bodies.